

BØRNS
VILKÅR

Analyse 2024

Psykisk vold i hjemmet

- En analyse af børn og unges erfaringer med psykisk vold
og det at være vidne til vold mellem voksne

STOP
SVIGT

STOP
SVigt

FORORD

Forældres vold mod børn og unge er ulovlig. Det har været gældende lov i mange år – i hvert fald når vi taler om fysisk vold, som blev forbudt i 1997 med revselsesrettens afskaffelse. Anderledes er det, når der er tale om psykisk vold. I netop denne måned er det fem år siden, at psykisk vold i nære relationer blev gjort ulovligt med indførelsen af straffelovens § 243 i 2019.

Det er vigtig lovgivning. At vokse op i et hjem med vold kan være meget alvorligt. Men på trods af lovgivning, som skal sikre, at børn og unge ikke udsættes for vold fra deres nærmeste, sker det desværre alt for ofte, at et barn udsættes for fysisk eller psykisk vold. Og ofte står én voldsform ikke alene. I mange tilfælde vil barnet – udover selv at være udsat direkte for vold – også være i risiko for at overvære eller være vidende om vold mellem de voksne i hjemmet. Det er psykisk vold mod et barn, når forældre udøver vold mod hinanden. Og det er vigtigt, at alle omkring børn og unge er opmærksomme på, at vold mellem forældre kan have lige så alvorlige konsekvenser for et barns trivsel og udvikling som selv at blive direkte udsat.

I anledning af femåret for vedtagelsen af loven om psykisk vold i nære relationer hører vi i denne rapport børnene og de unges stemmer om netop den vold, som ikke efterlader fysiske mærker.

Den vold, som ikke efterlader synlige spor og aftryk, kan selvsagt være vanskelig at få øje på. Og det kan være svært for børn og unge at vide, at de er udsat for vold – også når volden ikke er direkte rettet mod dem, men foregår omkring dem i deres hjem, mellem de voksne.

Vi skal blive bedre til at spotte den psykiske vold. Vi skal forebygge og gribe ind, så børn og unge, der vokser op i hjem, hvor der udøves vold, får den tilstrækkelige hjælp.

Med venlig hilsen

Helle Tilburg Johnsen
Vicedirektør, Børns Vilkår

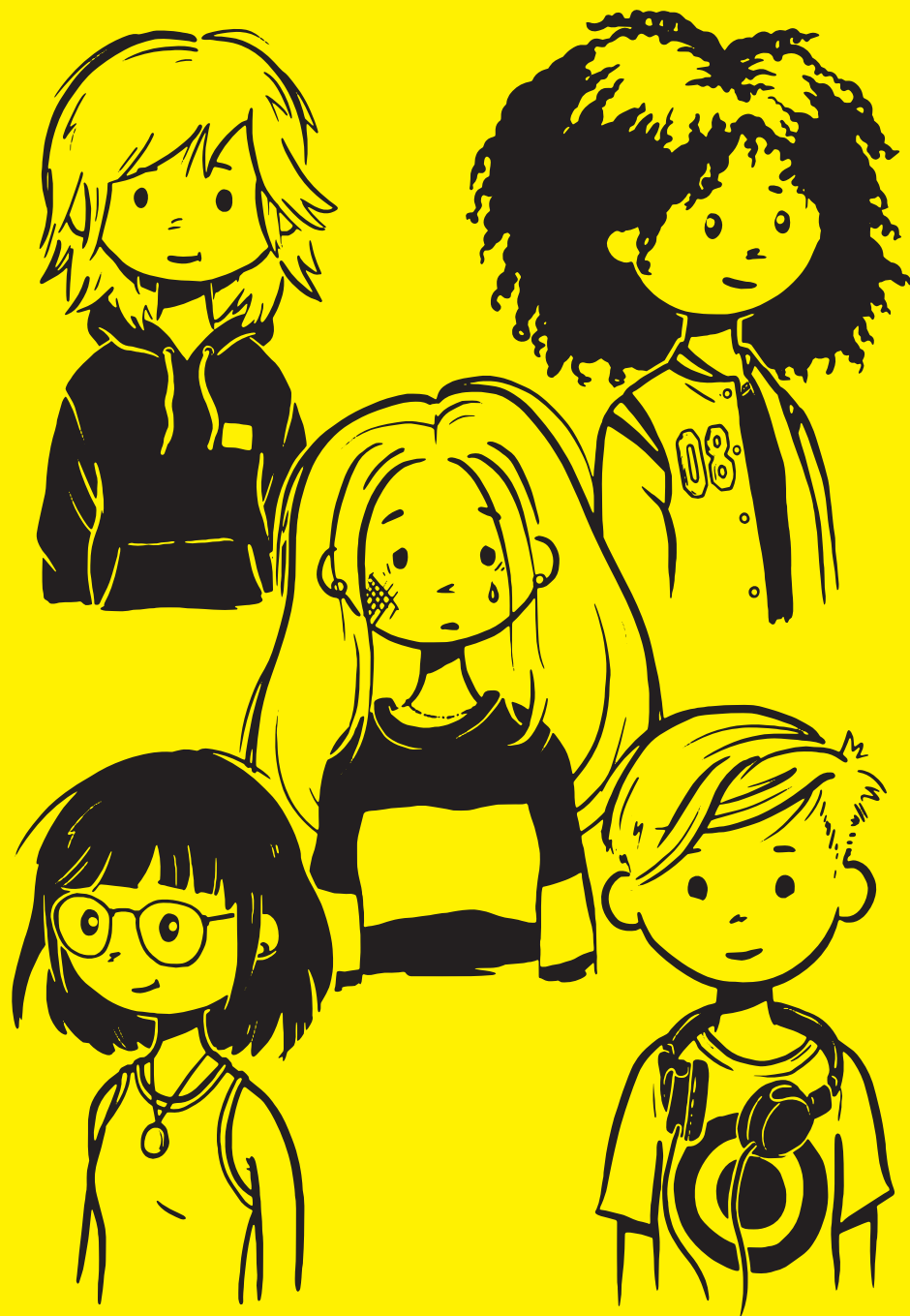
TAK

Denne rapport bygger på mange forskellige datakilder om børn og unge. Det første af rapportens kapitler bygger på de fortællinger om at være udsat for psykisk vold, som vi hører på BørneTelefonen og rådgivningstilbuddet HØRT.

Vi vil gerne takke alle de børn og unge, der hver dag viser os den tillid at involvere os i deres liv, når de rækker ud til os efter hjælp og rådgivning.

Rapporten er også baseret på resultater af en spørgeskemaundersøgelse, som afdækker omfanget af elever i 8. klasse, der har oplevet vold i hjemmet. Vi vil gerne takke de mange skoleelever, som ved at besvare et omfattende spørgeskema har gjort os klogere på omfanget af vold mod børn og unge. Også tak til de mange skoler og alle de lærere, som har gjort det muligt at gennemføre undersøgelsen. I rapporten indgår også analyser af registre fra Danmarks Statistiks Forskningsservice, som vi takker for godt samarbejde.

Endelig vil vi gerne takke forsker Sofie Henze-Pedersen fra VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd, videnscenterleder Louise Glerup Aner fra Lev Uden Vold samt analysemedarbejder Charlotte Møller Mundt fra Danner for at kvalificere rapportens indhold.

Indholdsfortegnelse

Forord.....	3
Tak.....	5
Opsummering: Psykisk vold mod børn og unge er udbredt.....	8
Børns Vilkår anbefaler.....	10
Kapitel 1: Børn og unges fortællinger om psykisk vold.....	12
Kapitel 2: Børn og unge udsættes ofte for flere forskellige former for vold.....	22
Kapitel 3: Børn og unge fra hjem med psykisk vold er ofte udsatte på flere måder.....	27
Metode.....	34
Litteratur.....	42
Noter.....	42

OPSUMMERING

Psykisk vold mod børn og unge er udbredt

Forældres vold mod et barn er en lovovertrædelse. Fysisk vold mod børn har været strafbart siden 1997, og i 2019 blev også psykisk vold i nære relationer kriminaliseret. Men meget tyder på, at psykisk vold er en voldsform, som er langt vanskeligere at forebygge, opspore og sætte ind overfor.

Undersøgelser viser, at psykisk vold er mindst lige så udbredt som fysisk vold. I 2022 viste en undersøgelse fra Børns Vilkår, at hver femte elev i 8. klasse (22 pct.) en eller flere gange havde været udsat for fysisk vold fra deres forældre i løbet af det seneste år. Næsten hver fjerde (23 pct.) havde været udsat for psykisk vold i hjemmet, fx ved gentagne gange at blive udelukket med tavshed eller at blive truet med at blive smidt ud hjemmefra. Omkring hver ottende (12 pct.) havde været udsat for både fysisk og psykisk vold.¹

Psykisk vold i nære relationer – et komplekst fænomen

Hvor fysisk vold kan efterlade tydelige mærker på barnets krop, kan den psykiske vold være mere usynlig. Psykisk vold er et komplekst fænomen.² Der findes forskellige definitioner af begrebet, herunder en strafferetlig og en socialfaglig definition.³

I den strafferetlige definition er der tale om psykisk vold, når nogen bliver udsat for gentagen groft nedværdigende, forulempende eller krænkende adfærd i nære relationer.⁴

Den socialfaglige definition er bredere og anskuer psykisk vold som alle de måder en person, ved gentagne

handling kan skade, skræmme, krænke, styre og dominere andre ved hjælp af en bagvedliggende magt eller trussel. Her kan psykisk vold fx også bestå af direkte trusler, nedvurderende og ydmygende adfærd, kontrol og isolation.⁵

Der er på feltet ikke enighed om, hvorvidt det, at barnet overværes vold mellem forældrene, skal anses som et aspekt af psykisk vold mod barnet, eller om det skal ses som en selvstændig voldskategori. Men der er bred enighed om, at vold mellem forældre er skadeligt for børnene i familien.⁶ I 2023 stillede Det Konservative Folkeparti et forslag til en folketingsbeslutning om automatisk sigtelse for psykisk vold i tilfælde, hvor et barn er vidne til forældres vold mod andre børn eller voksne i hjemmet.⁷ Beslutningsforslaget tog bl.a. afsæt i forskning, der viser, at det at overvære vold mellem andre personer i familien kan være lige så skadeligt for barnet, som hvis det selv er udsat.⁸ Det er endnu uvist, om beslutningsforslaget vil føre til ændret lovgivning, da det i skrivende stund kun har været igennem 1. og 2. behandling og endnu ikke er kommet til 3. behandling.

Hvad enten vold kommer til udtryk som slag, spark, trusler eller nedværdigende tale, er den skadelig og kan true et barn eller en ungs trivsel og udvikling. Det gælder som sagt både den direkte vold, som børn og unge kan blive udsat for, og den indirekte vold, som opleves, når børn og unges nærmeste bliver udsat for voldelige handlinger.

I denne undersøgelse sætter vi fokus på psykisk vold mod børn og unge i nære relationer med et særligt fokus på det at overvære eller være vidende om vold mellem de voksne i hjemmet. Fordi det at overvære vold kan være lige så skadeligt for et barn og en ung, som hvis det selv udsættes for vold, er denne voldsform også vigtig at få belyst.

Sådan definerer vi psykisk vold

I denne rapport definerer vi psykisk vold i nære relationer som gentagne handlinger, der på forskellig vis kan skade, skræmme, krænke, styre og dominere andre ved hjælp af en bagvedliggende magt eller trusel. Vi betragter desuden det at overvære vold mellem de voksne i hjemmet som et aspekt af psykisk vold mod børn.⁹ Det gælder både fysisk, psykisk og materiel vold mellem de voksne i hjemmet med én vigtig forskel omkring hyppigheden af voldsformen:

Psykisk vold og materiel vold, som fx at kalde hinanden ting, der gjorde barnet ked af det eller at ødelægge ting i hjemmet, skal have foregået gentagne gange, for at det kategoriseres som psykisk vold mod barnet.

Fysisk vold de voksne imellem, som fx spark og trusler med våben kategoriseres som psykisk vold mod barnet, hvis det blot er sket én eller flere gange, grundet voldsomheden. Med overværelse af vold forstår vi både situationer, hvor barnet selv er vidne til volden, og hvor barnet på anden vis erfarer, at der har været udøvet vold i hjemmet.¹⁰

Rapportens fokus

Vi undersøger i denne rapport temaet psykisk vold i nære relationer, med særligt fokus på vold mellem de voksne i hjemmet som et aspekt af psykisk vold mod barnet. Vi undersøger psykisk vold via forskellige typer data, herunder henvendelser til Børns Vilkårs rådgivningstjenester, BørneTelefonen og HØRT, Børns Vilkårs skolepanelundersøgelse samt registeroplysninger fra Danmarks Statistik.

Når vi undersøger volden mellem voksne i hjemmet, er der taget højde for, at børn og unge lever i forskellige familiekonstellationer, hvor nogle børn fx bor sammen med pap-/stedforældre. I Børns Vilkårs skolepanelundersøgelse er eleverne blevet spurgt til, om de har oplevet forskellige voldsomme handlinger mellem de voksne derhjemme, dvs. både forældre, stedforældre og andre voksne, der bor i hjemmet. I registerdata inddrager vi oplysninger om alle voksne, der har samme adresse som barnet, og dermed begrænses analysen ikke til biologiske/juridiske forældre. Børn og unge kan overvære vold mellem forskellige personer i hjemmet, herunder vold mod søskende. Dette forhold er ikke muligt at belyse i de statistiske analyser i denne rapport.

Vi ved fra undersøgelser, at forskellige voldsformer ofte sameksisterer og understøtter hinanden.¹¹ Derfor er det

vigtigt at se på, hvordan forskellige former for vold kan komme til udtryk samtidigt i hjemmet og præge børn og unges liv. Vi afdækker, hvor mange elever i skolepanelundersøgelsen, der udover at have oplevet vold mellem de voksne i hjemmet, også selv har været udsat for vold derhjemme. Vi bruger registeroplysninger til at undersøge, hvor mange børn under 18 år fra hjem, hvor der er indikationer på vold mellem forældrene, også selv er ofre for vold.

Børn og unges fortællinger om psykisk vold

I kapitel 1 ser vi på børn og unges fortællinger til BørneTelefonens brevkasse om at være udsat for psykisk vold i hjemmet, herunder når børn og unge direkte har været udsat for vold, og når de har oplevet vold mellem de voksne i hjemmet. Vi har analyseret flere hundrede breve, som vidner om, hvad børn og unge udsættes for. Brevene sætter også fokus på de følgevirkninger af den psykiske vold, som børn og unge beskriver, samt barrierer for at fortælle åbent om volden. Analysen viser, at psykisk vold på mange måder er lige så nedbrydende som fysisk vold – men også at mange børn og unge, der oplever psykisk vold, har sværere ved at forstå, hvad de udsættes for, end hvis volden var fysisk.

Børn og unge udsættes ofte for flere typer vold

I kapitel 2 dykker vi ned i tal fra Børns Vilkårs skolepanelundersøgelse blandt 1.156 elever fra 2022, der ikke tidligere har været offentliggjort. Her undersøger vi forekomsten af vold mellem de voksne i hjemmet, og hvordan denne form for vold optræder sammen med andre voldsformer i hjemmet. Analysen viser, at 11 pct. af eleverne har oplevet fysisk, psykisk eller materiel vold mellem de voksne i hjemmet – og at der ofte forekommer flere former for vold i hjemmet.

Børn og unge fra hjem med psykisk vold er oftere udsatte

I kapitel 3 trækker vi på tal fra skolepanelundersøgelsen samt på registeroplysninger fra Danmarks Statistik for at afdække, hvordan børnene og de unge klarer sig på forskellige områder. Vi belyser bl.a., hvordan børnene og de unge trives, hvordan de klarer sig i skolen og hvilken hjælp, de får bevilget. Registeroplysningerne omfatter 7.564 børn under 18 år, der vokser op i hjem med indikationer på vold (se boks). Denne gruppe ser ud til at klare sig dårligere på en række parametre end de børn og unge, hvor der ikke er indikationer på vold mellem de voksne i hjemmet.

Det bygger analysen på

Analyserne i dette notat er baseret på tre typer data:

- Alle samtaler om vold på BørneTelefonen og HØRT i 2023. I den kvalitative analyse indgår 702 breve sendt til BørneTelefonens brevkasse i perioden 2021-2023 fra børn og unge, som alle handler om, hvordan det er at vokse op i et hjem med psykisk vold eller negativ social kontrol. Breve om fysisk vold mellem forældre er også inkluderet, dog kun fra 2023.
- En spørgeskemaundersøgelse blandt elever i Børns Vilkårs skolepanel. 1.156 elever i 8. klasse har besvaret spørgeskemaet i perioden 15. november 2021 til 12. januar 2022. Denne rapport trækker på ikke tidligere offentliggjorte data fra undersøgelsen, bl.a. om elevernes oplevelser med forskellige former for vold mellem forældrene.
- Registeroplysninger fra Danmarks Statistik om børn under 18 år fra hjem, hvor der er indikationer på vold. Oplysningerne omfatter børn under 18 år, som enten har taget ophold på et krisecenter, hvor der er sigtelser om vold mellem forældre på barnets bopæl, eller hvor der er mindst to underretninger om højt konfliktniveau eller vold mellem forældre. Der indgår 7.564 børn under 18 år i analysen. Der trækkes på data for børn i 2019 og 2020, som kombineres med øvrige registre for perioden 2018-2021. Analyserne belyser bevilgede kommunale indsatser (servicelovens § 11 og § 52), skolefravær, resultat ved afgangsprøven, forekomst af anmeldelser om fysisk vold mod barnet, samt hvorvidt barnet selv er mistænkt eller sigtet for en lovovertrædelse.

Børns Vilkår anbefaler

Udarbejd en national handleplan mod vold mod børn

Børns Vilkår hører dagligt om børn og unges oplevelser med vold, når de betror sig til BørneTelefonen og ungetilbuddet HØRT. Derudover har Børns Vilkår undersøgt omfanget af vold blandt elever i 8. klasse og belyst emnet gennem registeranalyser. Det har resulteret i flere analyser og rapporter og endnu flere anbefalinger.

Gennem alt dette arbejde står det klart for os, at der ikke findes en enkelt lovændring, praksisændring eller kampagne, som kan hjælpe børn og unge udsat for vold. Som samfundet er opbygget, er hverken forebyggelsen, opsporingen eller hjælpen tilstrækkelig. Resultatet er, at vi igen og igen svigter børn og unge, som er udsat for vold. Fordi der ikke er en enkel løsning, er der akut behov for en langsigtet prioritering. Der skal investeres massivt i forebyggelse, opsporing og tidlig hjælp for at stoppe vold mod børn og unge og vold i familier. Derfor skal der udarbejdes en national handleplan om at stoppe psykisk og fysisk vold mod børn. Børn, som er udsat for fysisk og/eller psykisk vold, herunder som vidner til vold, skal opspores og tilbydes den rette hjælp på rette tidspunkt – til gavn for det enkelte barn og for samfundet som helhed.

Anbefalinger baseret på nyeste resultater i denne rapport:

1. KRIMINALISÉR VOLD I BØRNS NÆRHED

At være vidne til vold i hjemmet er lige så skadeligt som selv at blive udsat for vold. Derfor bør vold i børns nærhed i hjemmet eksplicit kriminaliseres i en selvstændig paragraf i straffeloven.¹¹ Hertil skal et barn, der har været vidne til vold i hjemmet, have den samme hjælp, som hvis det selv direkte havde været udsat for fysisk vold eller psykisk vold fra de voksne.

2. TILBYD BEHANDLING TIL VOLDSUDØVERE

Alle voksne, som bor sammen med børn, og som har udøvet vold mod en anden voksen eller et barn i hjemmet, skal gennemføre behandling, så volden stoppes. Kommunerne skal have pligt til at tilbyde alle voldsudøvere den rette hjælp til at stoppe volden, når der er børn i familien. Tilbuddet til voldsudøvere skal tilrettelægges ud fra en konkret vurdering af behovet.

3. KAMPAGNE OG UNDERVISNINGSMATERIALE MÅLRETTET BØRN

Mange børn er bange for at fortælle andre om den psykiske og fysiske vold, som de er udsat for, fordi de ikke ved eller ikke kan overskue, hvad de sætter i gang ved at åbne op om volden.

Børns viden om rettigheder er afgørende for, at de kan sige fra, når de oplever, at deres rettigheder overskrides, fx når de udsættes for fysisk eller psykisk vold. Derudover viser forskning, at viden om vold hos børn og unge kan fremme muligheden for, at de fortæller om deres oplevelse til andre, bl.a. fordi de får et sprog for volden.

Gennem kampagner og undervisningsmaterialer skal konsekvenserne og mulighederne ved at fortælle om volden kortlægges i et alderssvarende sprog, så flere børn ved, hvad det er, og så flere tør fortælle om volden.

4. OPKVALIFICÉR FAGPERSONER OMKRING BØRN

Alle fagpersoner, som er i direkte kontakt med børn, skal have kompetencer til at opspore vold og deraf følgende mistrivsel samt til at handle kvalificeret ved mistanke om vold mod børn. Derfor bør undervisning i opsporing og underretning være obligatorisk på alle uddannelser af faggrupper, der arbejder med børn og unge. Det vil sikre en bedre forebyggelse og opsporing af vold mod børn og vold i familier.

Opkvalificeringen skal prioritere en gennemgang af de forskellige former for vold med særlig vægt på, at forskellige voldsformer ofte går hånd i hånd, og at barnet derfor kan opleve svigt på flere niveauer. Det er især vigtigt at få højnet viden om tegn på og konsekvenser af psykisk vold, så børn hurtigt opspores og hjælpes, når de udsættes for vold.

Kapitel 1

Børn og unges fortællinger om psykisk vold

Psykisk vold nedbryder børn og unge.

I 2023 havde vi over 2.000 samtaler med børn og unge på BørneTelefonen og HØRT, som handlede om vold. I dette kapitel stiller vi skarpt på mere end 700 breve, der handler om psykisk vold eller negativ social kontrol i hjemmet. Brevene vidner om, at psykisk vold er lige så nedbrydende som fysisk vold. Men mange børn og unge, der oplever psykisk vold, har sværere ved at forstå, hvad de udsættes for, end hvis volden var fysisk.

Hvert år kontakter mange børn og unge BørneTelefonen og HØRT for at tale om vold. I 2023 skete det 2.128 gange. Samtalerne handler om både fysisk og psykisk vold, og i en ud af fem samtaler fortæller barnet eller den unge om *både* fysisk og psykisk vold.

I en del samtaler fortæller barnet eller den unge også om vold i familien, som ikke er direkte rettet mod barnet eller den unge, fx vold mellem forældre eller mod søskende. At overvære eller være vidende om vold i familien er en form for psykisk vold. Problematikkerne, som børnene og de unge fortæller om, ligner i høj grad hinanden uafhængigt af, om de selv er direkte udsat for vold, eller om der foregår vold mellem forældre eller søskende.

Dette kapitel bygger på 702 breve til BørneTelefonens brevkasse fra perioden 2021-2023, hvor børn og unge har skrevet for at få rådgivning til at håndtere deres situation. Brevene handler alle om psykisk vold eller negativ social kontrol, og de vidner om, at psykisk vold er nedbrydende på samme niveau som fysisk vold.

Men mange børn og unge har vanskeligere ved at forstå, hvad de udsættes for. Fortællingerne viser de alvorlige konsekvenser, psykisk vold kan have. Både når man selv er direkte udsat, og når man er vidende om vold mellem forældre.

BørneTelefonen er et anonymt rådgivningstilbud, og vi kender derfor ikke til baggrunden hos dem, der henvender sig.

Sådan fortæller børn og unge om at være udsat for psykisk vold

Fortællinger på BørneTelefonen og HØRT viser, at psykisk vold kan have mange forskellige udtryk. Mange børn og unge fortæller om forældre, der taler ekstremt grimt til dem og kommer med nedladende udtalelser. De er nedgørende over for dem og kritiserer deres person, deres udseende og deres adfærd. Børnene og de unge beskriver, hvordan de føler, at den grimme og nedgørende tale nedbryder dem. De ved ikke, hvordan de skal få volden til at stoppe, og nogle sætter spørgsmålstegn ved, om det er deres egen skyld. En del fortæller om alvorlig mistvivl som følge af det, de udsættes for.

Gentagen kritik, grimt sprog og massiv skældud nedbryder børn og unge

I breve om psykisk vold er omdrejningspunktet ofte barnets eller den unges beskrivelse af forældrenes adfærd og måde at tale til barnet. De beskriver ofte, at den ene eller begge forældre taler meget nedgørende, kritiserende og grimt til dem. Det er beskrivelser af gentagne gange at blive skældt ud, råbt ad og kaldt grimme ord. En pige på 14 år fortæller:

"MIN MOR BLIVER TIT VIRKELIG SUR OG RÅBER AF MIG OG SIGER NEDLADENDE TING TIL MIG SOM JEG ER EN KÆLLING, MØGUNGE, OG INGEN KAN LIDE MIG."

Børn og unge beskriver ofte, at de bliver nedgjort, og at det får dem til at føle, at de er ligegyldige og ikke noget værd. Det fortæller en 17-årig dreng om:

"JEG KAN IKKE SNAKKE MED MINE FORÆLDRE OM NOGET DER GÅR MIG PÅ UDEN AT BLIVE NEDGJORT, ELLER RÅBT AF. DE LYTTET ALDRIG TIL MIG. DE FÅR MIG TIL AT FØLE AT MINE FØLELSER ER LIGEGYLDIGE."

En 14-årig pige fortæller, at hendes mor råber og skriger ad hende over alle mulige ting, og at moren fortsætter, mens pigen bryder sammen. Hun beskriver, hvordan det gør hende bange. Så bange, at hun ryster og næsten ikke kan få vejret.

Når gentagen skældud indeholder nedværdigende sprogbrug, er meget aggressiv eller indeholder trusler, er det psykisk vold. Truslerne kan fx være om fysisk vold, selvom barnet eller den unge ikke har oplevet at blive udsat for fysisk vold. En pige på 12 år fortæller, at hun har mange skænderier med sin far. Hun siger:

"OG NOGLE GANGE TRUER HAN MED AT TRÆKKE MINE TÆNDER UD ELLER SLÅ MIG."

Der er også eksempler, hvor truslerne ikke handler om vold, men om at bliver efterladt eller sendt væk af deres forældre. Sådanne oplevelser fortæller en 17-årig pige om:

"JEG ER FLERE GANGE BLEVET TRUET MED AT BLIVE BORTADOPTERET OG AFLEVERET PÅ ET BØRNEHJEM. OGSÅ DA JEG VAR LILLE."

Uanset om truslerne handler om vold eller om at blive sendt væk, skaber det usikkerhed og frygt i barnet – og følelsen af ikke at være elsket. Det kan ændre deres selvbillende, og de kan miste troen på, at de er værd at elske. De kan vende den dårlige relation til forældrene indad, og mange kæmper med dårlige tanker om dem selv. Som en 11-årig pige skriver:

"JEG FØLER AT JEG IKKE FORTJENER KÆRLIGHED."

Uforudsigelig adfærd kan skabe et konstant alarmberedskab

Aggressiv adfærd, råben og uforudsigelighed går også igen i samtalerne om psykisk vold. Særligt uforudsigeligheden skaber utryghed og medfører, at man konstant er på vagt. En pige på 15 år skriver, at hendes far er meget uforudsigelig, og at han kan gå fra at være en rigtig god far til at være den værst tænkelige far på meget kort tid. Hun skriver:

"JEG ER ALTID BANGE FOR AT HAN SKAL BLIVE SUR, FOR JEG VED ALDRIG HVORNÅR DET SKER."

Den overhængende trussel om, at forældrene eksploderer, kan skabe en konstant frygt. Mange beskriver,

hvordan hverdagshandlinger og små ting pludselig kan udløse en meget voldsom reaktion. Det gør, at de altid er på vagt og tænker nøje over deres adfærd, fordi de let risikerer at træde forkert.

Når børnene ikke kan genkende et mønster for, hvornår deres forældre reagerer voldsomt og ude af proportioner, bliver det svært for dem at navigere i hverdagen. Den utryghed beskriver en pige på 15 år. Hun fortæller:

"JEG VED IKKE HVORNÅR MIN FORÆLDER EKSPLODERER. DEN ENE DAG ER TINGENE OKAY OG DEN ANDEN DAG KAN DEN SAMME TING, VÆRE FORKERT."

Kontrol, overvågning og indskrænkning af børnenes frihed

Kontrol er også en meget hyppig form for psykisk vold, som bliver beskrevet i brevene til BørneTelefonen. Børnene og de unge fortæller om forældre, der overvåger dem og vil kontrollere alt, de gør. Mange fortæller om, at forældrene begrænser deres adgang til telefoner og dermed kontrollerer deres interaktion med omverdenen. En dreng på 11 år beskriver en meget kontrollerende mor:

"HUN SIGER AT HVIS JEG BOR UNDER HENDES TAG BESTEMMER HUN 100% OVER MIG."

Han beskriver også, hvordan han ikke får lov til noget, og hvordan hun bestemmer alt, fx om han må bruge sin telefon. Han fortæller:

"JEG SKAL BARE GØRE ALT HVAD HUN SIGER. HVIS JEG IKKE GØR HVAD HUN SIGER TAGER HUN FAT I MIG OG BEGYNDER AT RÅBE MIG LIGE OP I HOVED."

Det kan være almindelig forældrepraksis at bestemme ting, som hvornår man må bruge sin telefon, men set i konteksten af den hverdag, drengen beskriver, er det tydeligt, at det er en alvorlig indskrænkning af hans personlige frihed og autonomi. Især set i lyset af de efterfølgende konsekvenser, som er voldsom skældud. Der er også tilfælde med forældre, der isolerer deres børn fra omverdenen. Én måde er, som beskrevet ovenfor, ved at tage deres telefoner, men det kan også være ved at begrænse deres mulighed for at se venner, familie eller kæreste. En pige på 11 år fortæller fx, hvordan hun bliver låst inde af sin far, hvis hun ikke opfører sig ordentligt.

Når børn og unge fortæller, at de får frataget eller ødelagt deres telefon, kan det være en form for materiel vold. Materiel vold er ikke rettet mod personen men mod personlige ejendele, som har stor betydning. Et eksempel på materiel vold beskriver denne pige:

"HUN VILLE OGSÅ TAGE ALLE MINE BØGER FRA MIG. OG HUN VED HVOR MEGET JEG HOLDER AF AT LÆSE. HUN SIGER OGSÅ, AT MINE DRØMME ALDRIG VIL BLIVE TIL VIRKELIGHED".

Pigen beskriver både en kontrollerende adfærd, en indskrænkning af hendes frihed og grim tale. Pigens historie er et af mange eksempler på, at børn og unge kan være udsat for mere end en form for vold. Materiel vold kan være en form for psykisk vold.

Vold mellem forældre

På BørneTelefonen hører vi ikke kun om vold rettet mod de børn og unge, som henvender sig. Vi hører også om vold, som sker mellem forældre. Når der sker vold mellem forældrene, udsættes børnene også ofte selv for vold – men ikke i alle tilfælde. En pige på 12 år skriver om sin far:

"HAN BLIVER SUR ENORM HURTIGT, OG SÅ SKAL DET GÅ UDOVER OS ALLE."

Pigen beskriver, hvordan faren truer hendes mor foran både hende og hendes søskende. Hun fortæller, at han siger meget grimme og truende ting til dem alle sammen, og at konfliktniveauet mellem forældrene er meget højt. Hun beskriver, at hun er bange for faren, og at det har stået på i mange år.

Børn og unge fortæller om både fysisk og psykisk vold mellem deres forældre. Og mange beskriver, hvordan volden mod forælderen næsten kan være mere vanskelig at være i end den vold, de selv udsættes for. En pige på 13 år beskriver, hvordan hun har opbygget en følelse af had til sin far på grund af hans voldelige adfærd. Hun skriver:

"JEG HAR KONSTANT ONDT I MAVEN BÅDE FOR HVORDAN HAN BEHANDLER MIG MEN OGSÅ ISÆR PGA HVORDAN HAN HAR BEHANDLET MIN MOR."

Pigen beskriver, hvordan det at stå på sidelinjen og overvære voldelig adfærd mod ens mor får stærke negative følelser frem. En anden pige på 15 år beskriver også, hvordan hendes far udøver psykisk vold og kalder hende ekstremt nedværdigende øgenavne som "luder" og "dum kælling". Hun beskriver, hvordan det især påvirker hende, når faren taler grimt om moren:

"DE TING HAN SIGER OM MIG, GÅR MIG IKKE SÅ MEGET PÅ LÆNGERE, MEN NÅR HAN SNAKKER GRIMT OM MIN MOR, KAN JEG VIRKELIG IKKE KLARE DET."

Et træk, som går igen i samtaler, hvor barnet oplever vold mellem forældrene, er, at børnene ofte påtager sig et ansvar for at handle og stoppe volden. Denne reaktion er mindre udbredt blandt de børn og unge, der kontakter BørneTelefonen og HØRT, fordi de selv er udsat for vold. Der er en tendens til, at når børn og unge ser volden udfolde sig mellem de voksne, kan de ofte som tilskuer se, at det, der foregår, er forkert.

Nogle børn og unge beskriver, hvordan de overvejer at gå til politiet eller kontakte kommunen, fordi de ikke kan holde ud at overvære det, der sker mellem deres forældre. Som en pige på 15 år skriver om overvejelsen om at fortælle politiet om den vold, hendes mor udsættes for:

"JEG MÅ VÆRE ÆRLIG AT INDRØMME, AT JEG IKKE HELT TØR, MEN HVIS DET ER DET, DER SKAL TIL FOR AT VI FÅR DET GODT, SÅ KAN JEG NOK GODT."

Børn og unge ved det ikke altid, når de udsættes for psykisk vold – det kan fastholde dem i volden

Det er meget forskelligt, hvordan børnene og de unge forholder sig til den vold, de udsættes for. Som beskrevet ovenfor er børn og unge, der oplever vold mellem forældrene, ofte bevidste om den voldelige adfærd. Der er generelt en stor andel af børnene og de unge – også dem, som kun taler om den vold, de selv udsættes for – som sætter direkte ord på, at de er udsat for psykisk vold. Men der er også børn og unge, der ikke er klar over det på samme måde. Helt grundlæggende er deres syn på volden afgørende for at stoppe den.

En del børn og unge henvender sig til BørneTelefonen eller HØRT for at få en vurdering af, om det de udsættes for, er okay. De mærker bare, at de har det dårligt over det, der foregår derhjemme. En dreng på 13 år skriver om sin far:

"HAN ER VOLDELIG OG BLIVER MEGET SUR, OG HAN TALER MIG NED. MEN ER DET SÅ FYSISK OG PSYKISK VOLD HAN BRUGER MOD MIG?"

Børnene og de unge kan mærke, at noget er galt, men er ikke sikre på, hvad de udsættes for. De har behov for, at voksne hjælper dem til at anerkende volden. En pige på 13 år skriver:

"JEG VED GODT, AT MINE FORÆLDRE BARE "OPDRAGER" MIG, MEN EN OPDRAGELSE BURDE DA IKKE FÅ ENS BARN TIL AT VÆRE UTRYG I DERES EGET HUS?"

Nogle frygter, at omverdenen vil negligere den psykiske vold

En del af de børn og unge, som godt ved, at de er udsat for psykisk vold, beskriver, hvordan de oplever, at omverdenen ikke tager deres situation alvorligt – eller at de er bange for, at andre vil negligere det, de udsættes for, hvis de fortæller om det. En pige på 15 år skriver, at hun hellere ville have, at hendes far var fysisk voldelig over for hende. Hun synes, det er svært at forklare den psykiske vold, og hun er bange for, at andre vil negligere det og sige "overdriver du ikke bare".

Flere skriver også, at det "nok ikke lyder så slemt", men de beskriver, at den nedværdigende og nedbrydende adfærd, som de udsættes for derhjemme, går ud over deres trivsel. En pige på 13 år fortæller, at tanken om at skulle hjem giver hende kvalme og åndenød. Hun skriver:

"NÅR MAN LEVER MED DET HVER DAG KAN MAN IKKE HOLDE TIL DET."

Mange stiller spørgsmålet: "Er det min egen skyld?"

Følelser som skyld og skam går igen i samtaler om psykisk vold. Mange pålægger sig selv et ansvar for, at volden sker. Der er børn og unge, som skriver til BørneTelefonen eller HØRT for at få en vurdering af, om de selv er skyld i det, der foregår.

En pige på 15 år skriver:

"JEG VIL VIDE, OM DER ER NOGET GALT MED MIG. ALTSÅ OM DET ER MIG DER ER SKYLD I ALT DET HER. DET TROR JEG NEMLIG, MEN JEG VED IKKE, HVAD JEG GØR GALT."

En anden pige på samme alder skriver:

"MÅSKE ER DET MIN EGEN SKYLD. JEG ER MEGA FORVIRRET. VED IKKE, HVAD DER ER NORMALT".

En pige på 17 år fortæller om en mor, som er psykisk voldelig over for hende. Hun fortæller, at hun altid prøver på at tale pænt og ikke råbe tilbage, men hun spørger alligevel:

"OVERREAGERER JEG? OG ER DET MIN SKYLD FORDI JEG IKKE ER SØDERE MOD HENDE?"

Brevene afspejler, at mange børn og unge, der udsættes for psykisk vold, mister deres dømmekraft. En pige på 13 år beskriver, at hendes far altid kan få det vendt rundt i hovedet på hende. Hun beskriver, hvordan han bruger sin magt over hende til at få hende til at føle, at det hele er hendes skyld. Det samme skriver en anden på samme alder om sin mor:

"HUN FOR MIG TIL AT FØLE MIG MEGET SKYLDIG MED VILJE, SELV OM JEG IKKE HAR GJORT NOGET."

Mange beskriver strategier for at mindske volden. De påtager sig et ansvar for at få volden til at stoppe ved fx at være sødere over for forældrene, blive stærkere, kæmpe for ikke tage det forældrene siger personligt eller på anden vis undgå konflikter.

Frygt er en barriere for at fortælle om volden

Mange, som udsættes for psykisk vold afholder sig fra at søge hjælp, fordi de frygter, hvad der vil ske. Mange er bange for at blive adskilt fra forældrene. Nogle undlader at fortælle om det, de udsættes for, fordi de vil beskytte deres forældre. Mange beskriver, hvordan de elsker deres forældre på trods af det, de udsætter dem for. En pige på 13 år skriver:

"JEG VIL HELST FORLADE MIT HJEM MEN JEG ELSKER HENDE STADIGVÆK SELVOM HUN ER SÅ GRUSOM IMOD MIG."

Disse komplekse følelser, der er præget af både had og kærlighed, kan være meget forvirrende og også afholde barnet fra at søge hjælp. Børn og unge beskriver, hvordan følelser af kærlighed til deres forældre kan gå hånd i hånd med det at være bange for dem.

Nogle beskriver også en frygt for, at volden bliver værre, og at forældrene vil blive enormt vrede, hvis de finder ud af, at de har fortalt om det, de udsættes for af forældrene.

Nogle fortæller også om en frygt for ikke at blive troet på – eller en frygt for ikke at blive taget alvorligt, bl.a. fordi volden har en psykisk og ikke fysisk karakter. Følelser som skyld og skam gør det også svært at række ud efter hjælp.

Mange ved bare ikke, hvad de kan stille op. De føler sig magtesløse. Det virker helt uoverskueligt for dem at få den rette hjælp til deres situation, og en stor del af brevene afsluttes med **"Hvad skal jeg gøre?"** En pige på 15 år skriver:

"DET FØLES SOM OM JEG ER HJÆPELØS."

Det er svært for børnene og de unge at se, hvad der kan gøres for at få løst deres problem. Det er også et udtryk for, at de generelt har meget lidt viden om, hvad man kan gøre, hvis man bliver udsat for psykisk vold. Mange beskriver et ønske om at "komme væk", men mange ved ikke, hvad de skal stille op. Som en pige på 13 år spørger:

"JEG HAR VIRKELIG IKKE LYST TIL AT BO HJEMME MERE. ER DER EN MULIGHED FOR AT KOMME HJEMMEFRA? HVOR KAN MAN GÅ HEN? OG HVORDAN KAN JEG KOMME VÆK?"

I modsætning til samtaler om fysisk vold beskriver børnene sjældent det at ringe til politiet som en mulighed. Den psykiske vold bliver meget sjældent kædet sammen med, at de bliver udsat for noget, der er ulovligt, hvilket ofte er tilfældet i breve om fysisk vold.

Nogle rækker forgæves ud efter hjælp

Der er en lille gruppe af de børn og unge, der skriver til BørneTelefonen om psykisk vold, som fortæller om, hvordan de har forsøgt at bryde ud af volden – enten gennem skolen eller kommunen – men uden held. De føler sig svigtet af systemet. En 14-årig pige fortæller, at hun havde fået hjælp fra en lærer til at gå til kommunen, men at hun oplever, at kommunen ikke gør noget ved

hendes situation. Hun fortæller, at kommunen siger, at de ikke kan give hende et andet sted at bo, selvom det er det, hun ønsker. Pigen skriver:

"JEG VED IKKE HVAD JEG SKAL GØRE, NÅR DE IKKE HJÆLPER."

En anden pige på 17 år har også oplevet svigt og beskriver, at der på trods af utallige underretninger ikke er nogen, som lytter til hende.

Børn og unge udsat for psykisk vold fortæller om mistrivsel

Børn og unge udsat for psykisk vold beskriver ofte alvorlige negative konsekvenser af volden. Nedladende tale kan være nedbrydende for selvværdet, som ellers er det, børn og unge burde opbygge i barndommen, og mange beskriver en følelse af at have lyst til at forsvinde.

En pige på 15 år beskriver, hvordan hun er "utilpas i livet" på grund af konflikterne i familien og papfarens voldsomme vredesudbrud. Hun beskriver, hvordan hun ikke bliver udsat for fysisk vold, men at papfaren kan finde på at kaste ting efter hende. Her ses det igen, hvordan fysisk vold bruges som et referencepunkt, der for mange kan være lettere at forholde sig til end psykisk vold.

Mange beskriver alvorlig selvskade og selvmordstanker. Andre beskriver andre former for risikoadfærd som fx brug af stoffer og alkohol. En 13-årig, som fortæller om misbrug af forskellige rusmidler, beskriver det sådan her:

"JEG HAR NÆRMEST IK OVERSKUD TIL NOGET, JEG PRØVER LIGESOM BARE AT KOMME OVERLEVENDE IGennem DAGEN."

En anden følgevirkning af mistrivsel og den psykiske vold, som beskrives i brevene fra børn og unge, er antisocial adfærd. At lukke sig inde og tage afstand fra andre er en reaktion, der går igen. Det fortæller en 13-årig pige om. Hun oplever, at faren råber rigtig meget, og hun beskriver, at hun føler sig utryg, og at hun har ændret personlighed:

"JEG HAR ÆNDRET MIG MEGET FRA AT VÆRE EN ÅBEN GLAD SMILENDE PERSON TIL STILLE ALENE LUKKET PERSON."

Mange fortæller, at de isolerer sig eller føler sig ensomme. En pige på 12 år, der udsættes for psykisk vold derhjemme, fortæller:

"JEG FØLER MIG HELE TIDEN ENSOM, BÅDE DERHJEMME OG I SKOLEN. NÅR JEG ER I SKOLE, HAR JEG INGEN AT VÆRE SAMMEN MED, OG FØLER IKKE RIGTIGT AT JEG HAR NOGLE VENNER. DET ER SOM OM, AT DER ER INGEN DER GIDER MIG. JEG VED IKKE OM JEG GØR NOGET FORKERT."

Ensomhedsfølelsen er tæt forbundet med den dårlige behandling, de oplever. En pige på 13 år fortæller, at hendes mor kalder hende grimme ord og fortæller pigen, at hun er ligeglad med hende. Hun skriver:

"JEG FØLER MIG UTROLIG UELSKET OG ENSOM."

Der er også en mindre gruppe børn og unge, som fortæller, at de har en udadreagerende adfærd. Det ses både for børn og unge, som udsættes direkte for psykisk vold, men også i breve fra børn og unge, som overværer vold mellem deres forældre. De beskriver, hvordan de selv "overtager" nogle af de usunde mønstre fra deres forældre. En 13-årig pige fortæller:

"JEG ER KONSTANT VRED OG ALTID KLAR PÅ AT SKÆNDES. MEN JEG FOR ALTID SÅ FUCKING DÅRLIG SAMVITTIGHED. JEG HAR INGEN VOKSNE AT SNAKKE MED."

Pigen beskriver en følelse af skyld og dårlig samvittighed, som ses i mange af brevene. Hun beskriver, hvordan hun skal håndtere de svære følelser og hendes uhensigtsmæssige adfærd på egen hånd uden hjælp fra voksne.

Samtaler om vold på BørneTelefonen og HØRT

2.128

rådgivningssamtaler om vold på BørneTelefonen og HØRT i 2023. Af dem handlede 1.546 om fysisk vold og 1.175 om psykisk vold. Mange af samtalerne handler både om fysisk og psykisk vold.

Så meget fylder emnerne i samtaler, der også handlede om vold på BørneTelefonen og HØRT i 2023.

Hyppigste øvrige emner i samtaler om vold:

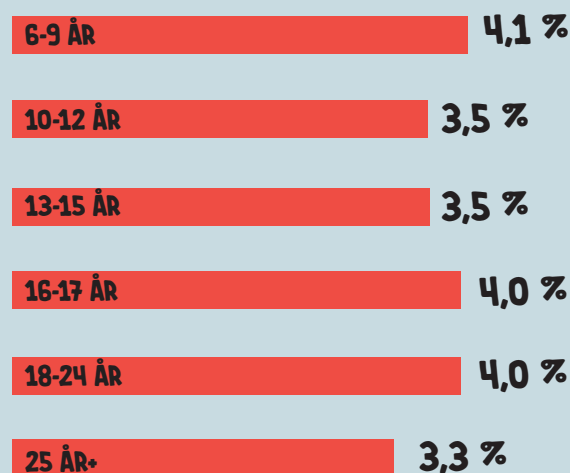

Så meget udgør samtaler om vold hos hhv. piger, drenge og børn med anden kønsidentitet:

Andel beregnet ud fra samtaler på BørneTelefonen og HØRT med hhv. piger (N=43.489), drenge (N=11.466) og børn med anden kønsidentitet (N=553) i 2023.

Så meget udgør samtaler om vold hos den givne aldersgruppe:

Andel beregnet ud fra samtaler på BørneTelefonen og HØRT med den givne aldersgruppe i 2023.

Børns Vilkår **bisidning** hjælper børn, der har været udsat for psykisk vold

Børn og unge har ret til en bisidder, hvis de skal til børnesamtale i kommunen, i Familieretshuset eller Ankestyrelsen.

At få en bisidder rummer helt særlige muligheder for at understøtte barnets inddragelse i sin egen sag. Bisidderen varetager alene barnets interesser og er der for barnet både før, under og efter mødet. Børns Vilkår's bisiddere er uddannede socialrådgivere og har alle erfaring med at arbejde med børn og unge.

Børns Vilkår's bisiddere møder børn og unge, der udsættes for vold. Det kan være vold i forskellige afskygninger. Når der er tale om psykisk vold, kan det være, at et barn igen og igen bliver talt ned til og får at vide, at det er grimt og dumt og ikke er noget værd. Det kan være anden nedværdigende tale og latterliggørelse af barnet. Det kan også være børn, der oplever, at forældrene konstant skændes og er i konflikt med hinanden. Eller børn, der får overvåget deres telefoner af forældre og bliver truet med slag eller med at blive sendt væk fra hjemmet.

Hvordan kan Børns Vilkår's bisidning hjælpe børn udsat for psykisk vold?

Når børn er udsat for psykisk vold, kan bisidningen hjælpe på forskellige måder. Ofte består hjælpen i, at børnene får en bisidder, som kommer ud og møder barnet. Når børnene ringer til bisidningen, kan det være svært for dem at sætte ord på det, de har oplevet.

Når de mødes, kan bisidderen få talt med barnet og få uddybet mere konkret, hvad barnet har oplevet. Herefter kan bisidderen fra Børns Vilkår sammen med barnet kontakte kommunen eller skrive en underretning, der underbygger og formidler det, barnet fortæller. Når bisidningen laver underretninger til kommunerne om forældres vold mod børn, er der fokus på børnenes egne udtalelser, og hvad de voksnes adfærd gør ved børnene. Jo mere konkret underretningen er, desto lettere er det for modtageren at forstå, hvad der sker for barnet, og hvor alvorligt det er.

Nogle børn bliver ekstremt bange for, hvad der sker, når der sendes en underretning, og de kan føle sig illoyale over for deres forældre. Nogle børn foretrækker, at bisidderen hjælper dem med at kontakte kommunen og aftale en samtale, og at bisidderen hjælper barnet med at få sat ord på sine oplevelser, inden forældrene bliver indkaldt. Bisidningen kan også hjælpe med at sikre, at barnets rettigheder bliver overholdt, og at barnet forstår sine rettigheder. I nogle tilfælde kan bisidningen også klage til Ankestyrelsen, fx i sager, hvor kommunen ikke handler på viden om psykisk vold.

Hvad betyder det for børn at have en bisidder?

Mange børn melder tilbage til Børns Vilkår, at det er en hjælp og en sikkerhed at have en bisidder. Der er en trykthed i at kunne tale med bisidderen om, hvad der skete til mødet med sagsbehandleren i kommunen og om, hvad de næste skridt er, og hvem barnet kan kontakte. Ofte er børnene i en krisetilstand, når de sidder til mødet med sagsbehandleren, og det kan være svært at høre og huske det hele. Her kan bisidderen hjælpe dem med de fremtidige aftaler og sikre, at der er en voksen, der har styr på det, så barnet ikke skal holde styr på det hele selv. Det kan også være vigtigt for nogle børn at få bekræftet, at det der er sket derhjemme er forkert, inden de henvender sig til kommunen. På den måde bliver barnet bekræftet i, at der ikke er noget galt med det, og at barnet skal have hjælp – uden at forældrene tales ned.

Dilemmaer i arbejdet med psykisk vold

Selvom der stadig er børn, der ikke ved, at det er ulovligt at slå børn, er fysisk vold ofte mere konkret og håndgribelig end psykisk vold. Det kan være svært at beskrive psykisk vold – fx et tonefald osv. Bisidningen oplever, at det hurtigt kan blive en diskussion om ord, hvor et fysisk slag typisk opfattes som mere konkret. Det kan ofte være lettere at få kommunen i tale, når det drejer sig om om fysisk vold, fordi det er et område, man har arbejdet

med i længere tid. Den psykiske vold er et nyere begreb, og den er sværere at få hånd om.

Sager med psykisk vold kan også tage længere tid, fordi det kan være sværere for barnet at tale om vold af psykisk karakter. Det kan tage tid at opnå den nødvendige tillid til at fortælle om, hvad der er sket, og hvad der bliver sagt og gjort. Børn kan opleve tvivl, skyld og skam. Nogle børn kan være i tvivl om, hvorvidt de voksne derhjemme egentlig må sige og gøre det, de gør. De kan også opleve en skam over forældrenes adfærd og over at de ender med at tro på det, forældrene siger, fx deres nedværdigende tale til og om barnet.

STOP SVIGT

Kapitel 2

**Børn og unge
udsættes ofte for
flere forskellige
former for vold**

Vold mellem de voksne i hjemmet står sjældent alene

Børns Vilkårs skolepanelundersøgelse viste i 2022, at 22 pct. af eleverne i 8. klasse havde været udsat for fysisk vold i hjemmet i det seneste år, mens 23 pct. havde været udsat for psykisk vold. Men det kan også være psykisk vold, når eleverne oplever vold mellem de voksne i hjemmet. Her viser ikke tidligere offentliggjorte tal fra undersøgelsen, at 11 pct. af eleverne har oplevet fysisk, psykisk eller materiel vold mellem de voksne – og at der ofte forekommer flere former for vold i hjemmet.

Børns Vilkår udgav i 2022 en undersøgelse af omfanget af vold mod børn og unge i Danmark med fokus på fysisk og psykisk vold begået af omsorgspersoner mod barnet. Rapporten var bl.a. baseret på en spørgeskemaundersøgelse blandt 1.156 elever i 8. klasse på tværs af landet. Undersøgelsen viste, at 22 pct. af eleverne havde været udsat for fysisk vold, mens 23 pct. havde været udsat for psykisk vold i hjemmet i løbet af det seneste år fra undersøgelsestidspunktet.

Men der er flere måder, hvorpå børn og unge udsættes for vold. Vold kan både være direkte rettet mod barnet eller den unge, men den kan også ske indirekte, hvis andre i hjemmet er udsat for vold. Det kan fx være, at barnet direkte ser eller hører voldelige handlinger mellem familiemedlemmer eller på anden vis erfarer, at der er blevet udøvet vold i hjemmet. Hvad enten

volden opleves direkte eller indirekte, vidner den om svigt af barnet, og både den vold, som barnet direkte udsættes for, og den vold, som finder sted omkring det i hjemmet, kan medføre, at barnet er utrygt og i et konstant alarmberedskab.¹³

I dette kapitel ser vi på det at være vidende om vold i hjemmet som et aspekt af psykisk vold. Vi trækker på ikke tidligere offentliggjort data fra Børns Vilkårs skolepanelundersøgelse fra 2022, hvor eleverne er blevet spurgt om deres oplevelser med forskellige voldsomme episoder mellem de voksne i hjemmet. Det kan både være fysisk, psykisk og materiel vold (se boks).

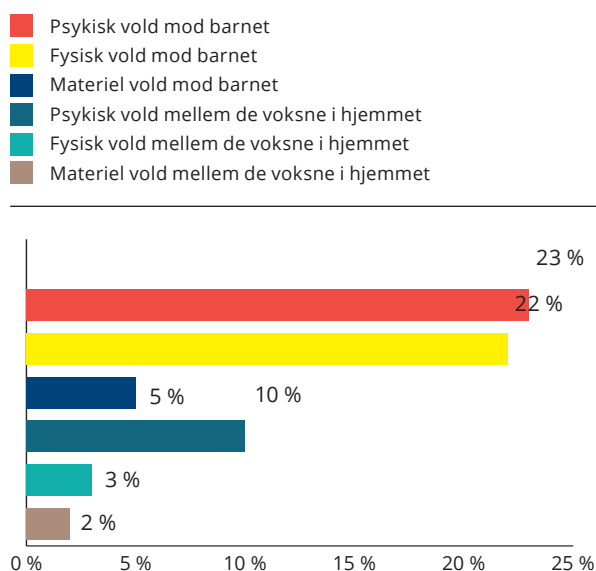
Børn og unge oplever oftere psykisk vold end fysisk vold mellem de voksne derhjemme

Spørgeskemaundersøgelsen viser, at 11 pct. af eleverne i undersøgelsen angav at have oplevet voldsomme episoder mellem de voksne i hjemmet inden for det seneste år fra undersøgelsestidspunktet.¹⁴ Det kan fx være, at de voksne gentagne gange har truet hinanden med at udøve fysisk vold eller har kastet med og ødelagt ting. Flere piger (14 pct.) end drenge (7 pct.) har oplevet voldsomme episoder mellem de voksne derhjemme. Vi har grupperet de forskellige former for voldsomme episoder de voksne imellem og anvendt dem til at kategorisere forskellige overordnede voldsformer mellem de voksne i hjemmet.

3 pct. af eleverne har oplevet fysisk vold mellem de voksne derhjemme. Fysisk vold defineres ved, at de voksne én, flere eller mange gange har slået eller sparket hinanden, at de har truet hinanden med knive eller våben, eller at de har gjort noget andet voldsomt.¹⁵ 2 pct. af eleverne har oplevet materiel vold de voksne imellem. De har i løbet af det seneste år oplevet, at de voksne flere eller mange gange har kastet med eller ødelagt ting derhjemme.

Psykisk vold er den hyppigst forekommende voldsform, som eleverne i undersøgelsen har oplevet mellem de voksne i hjemmet. 10 pct. af eleverne i undersøgelsen har gentagne gange inden for det seneste år oplevet, at de voksne har kaldt hinanden ting, der gjorde barnet ked af det (fx dum, doven, grim) eller har truet en anden voksen med at slå eller sparke (se figur 1).

Figur 1: Andelen af elever, der har været udsat for eller oplevet vold i hjemmet, fordelt på voldsformer

Note: Antal svar varierer kategorierne imellem og ligger mellem 1.103-1.127. De elever, som har svaret "Ønsker ikke at svare" er frasortet. For information om de stillede spørgsmål i spørgeskemaet se side 38-39. For definition af de forskellige voldsformer se side 26.

Den voldsomme adfærd mellem de voksne kan have meget forskellig karakter (se figur 2). I nedenstående figur fremgår det, hvilke voldsomme episoder barnet har været vidende om.

Figur 2: Andelen af elever, der har oplevet forskellige former for voldsomme episoder mellem de voksne i hjemmet

Note: Antal svar varierer kategorierne imellem og ligger mellem 1.102-1.104. De elever, som har svaret "Ønsker ikke at svare" er frasortet. En * markerer, at episoden er kategoriseret som vold, hvis eleven har oplevet den flere eller mange gange i løbet af det seneste år. For information om de stillede spørgsmål i spørgeskemaet se side 38-39.

Størstedelen af de elever, der har oplevet vold mellem de voksne i hjemmet har også selv været udsat for vold i hjemmet.

Børn og unge kan udsættes for forskellige former for vold, og i en del tilfælde udsættes de for mere end én voldsform. Nogle børn og unge vokser op et hjem, hvor der foregår voldelig adfærd af skiftende karakter. Forskning viser, at alvoren, varigheden og kompleksiteten af den vold, børn og unge udsættes for, øger risikoen for negative skadevirkninger.¹⁶

Størstedelen af de elever, der har oplevet vold mellem de voksne i hjemmet inden for det seneste år, har også selv været udsat for vold i hjemmet. Blandt disse elever har 76 pct. således selv været udsat for vold (fysisk, psykisk eller materiel vold eller kombinationer af voldsformerne). 69 pct. har selv været udsat for psykisk vold, 51 pct. har selv været udsat for fysisk vold og 24 pct. har været udsat for materiel vold.

For de fleste elever, som oplever voldelig adfærd mellem de voksne i hjemmet, er denne voldsform altså kun en af flere voldsformer, der udøves i hjemmet. Det viser, at det er vigtigt at se på bredden af voldsformer i familien for at forstå den samlede belastning, som barnet er udsat for derhjemme.

Det er vigtigt at nævne, at disse resultater baserer sig på et lille antal elever. Men andre undersøgelser indikerer på samme måde, at vold mod børn ofte sker i et hjem, hvor forskellige former for vold sameksisterer.¹⁷

Forskning peger på, at det at være udsat for flere forskellige former for samtidig vold øger risikoen for, at volden får alvorlige konsekvenser på kort og lang sigt.¹⁸ Denne tendens ser vi også i denne spørgeskemaundersøgelse. (Se kapitel 3).

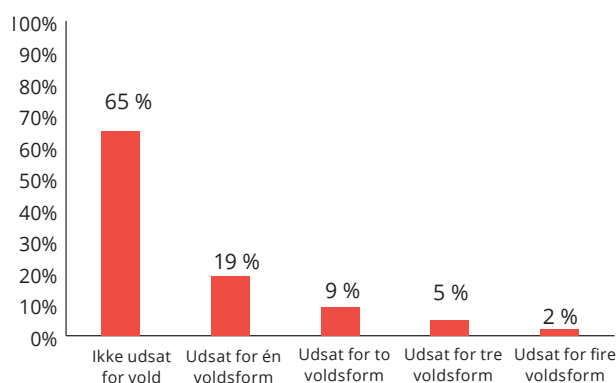
Hver sjette har været udsat for flere forskellige former for vold i hjemmet

På baggrund af spørgeskemaundersøgelsen kan fire overordnede former for vold kategoriseres: Fysisk, psykisk og materiel vold mod barnet, samt når barnet oplever vold mellem de voksne (her præsenteret som en samlet kategori).

Undersøgelsen viser, at 65 pct. af eleverne ikke har oplevet nogen af disse voldsformer inden for det seneste år. Knap hver femte (19 pct.) har været udsat for én form for vold.

Sammenlagt har 16 pct. af eleverne oplevet flere former for vold i hjemmet. Herunder har 9 pct. været udsat for to typer af vold, mens 5 pct. har været udsat for tre typer af vold, og 2 pct. har været udsat for alle fire former for vold i hjemmet – det vil sige, at de både har været udsat for fysisk, psykisk og materiel vold og har oplevet vold mellem de voksne i hjemmet (se figur 3).

Figur 3: Andelen af elever, som har været udsat for hhv. ingen, én, to, tre og fire former for vold

Note: Antal svar: 1.104. De fire former for vold i hjemmet er fysisk vold mod barnet, psykisk vold mod barnet, materiel vold mod barnet samt vold mellem de voksne (som en samlet kategori). De elever som har svaret "Ønsker ikke at svare" er frasortet. For information om de stillede spørgsmål om vold i spørgeskemaet se side se side 38-39.

SÅDAN HAR VI OPGJORT DE FORSKELLIGE FORMER FOR VOLD

Vold mellem de voksne i hjemmet definerer vi ved, at eleven inden for det seneste år har oplevet én eller flere former for vold eller trusler om vold mellem de voksne i hjemmet, hvorunder følgende episoder optræder:

Fysisk vold

(en eller flere handlinger oplevet én, flere eller mange gange):

- De voksne derhjemme har slået eller sparket hinanden
- De voksne derhjemme har truet hinanden med knive eller våben
- De voksne derhjemme har gjort noget andet voldsomt

Psykisk vold

(en eller flere handlinger oplevet flere eller mange gange)

- De voksne derhjemme har kaldt hinanden ting, der gjorde barnet ked af det (fx dum, doven, grim)
- De voksne derhjemme har truet med at slå eller sparke hinanden

Materiel vold (handlingen oplevet flere eller mange gange)

- De voksne derhjemme har kastet med og ødelagt ting

Fysisk vold mod barnet definerer vi ved, at eleven inden for det seneste år i forbindelse med en uenighed med de voksne derhjemme har oplevet én eller flere af følgende handlinger én, flere eller mange gange:

- Blive rusket/skubbet
- Blive nevet
- Blive revet i håret
- Blive slået med flad hånd
- Blive slået med knyttet hånd
- Blive slået med en genstand
- Blive sparket

Psykisk vold mod barnet definerer vi ved, at eleven inden for det seneste år i forbindelse med en uenighed med de voksne derhjemme har oplevet én eller flere af følgende handlinger flere eller mange gange:

- Ikke at blive talt til i flere dage
- Blive kaldt noget, der gjorde én ked af det (fx dum, doven, grim)
- Blive vist, at man ikke er noget værd
- Blive truet med at blive smidt ud hjemmefra
- Blive truet med noget andet voldsomt

Materiel vold mod barnet definerer vi ved, at eleverne inden for det seneste år i forbindelse med en uenighed med de voksne derhjemme har oplevet én eller flere af følgende handlinger flere eller mange gange:

- En eller flere omsorgspersoner har kastet med og ødelagt ting
- En eller flere omsorgspersoner har ødelagt nogle af barnets ting

Se side 38-39 i rapporten for information om de stillede spørgsmål.

Kapitel 3

**Børn og unge
fra hjem med
psykisk vold er
ofte udsatte på
flere måder**

Børn og unge fra hjem med psykisk vold har en dårligere skolegang

Det at være vidende om vold mellem de voksne i hjemmet er en form for psykisk vold, som kan være lige så alvorlig som andre former for vold. Børn og unge fra hjem, hvor der udøves vold, mistrives i højere grad end deres jævnaldrende. Registeroplysninger om børn og unge fra hjem, hvor der er indikationer på vold mellem de voksne, viser, at disse børn klarer sig dårligere i skolen end andre børn.

Når der udøves vold mellem de voksne i hjemmet, udsættes børnene i hjemmet for psykisk vold, og der er øget risiko for, at barnet også selv udsættes for vold. Derfor er det vigtigt, at vold mellem voksne i hjemmet opspores i lige så stor udstrækning som den vold, der udøves direkte mod børn og unge.

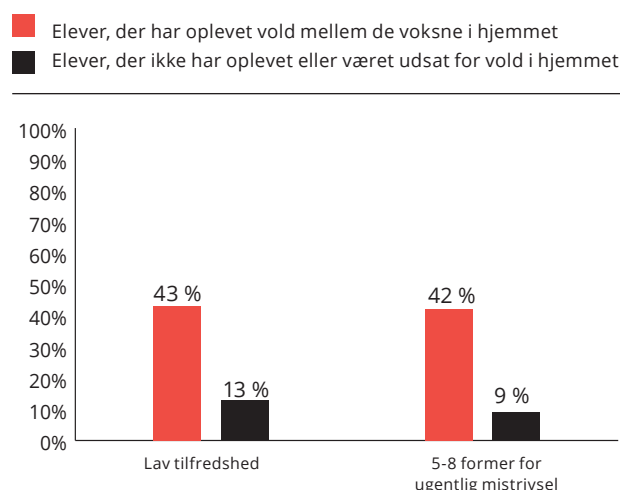
Vi ved fra forskning, at det at være vidne til eller vidende om, at der udøves vold mellem de voksne i hjemmet, kan være lige så skadeligt som selv at være udsat for vold.¹⁹ Jo flere forskellige former for vold, et barn udsættes for, desto større er risikoen for mistrivsel og langvarig skadevirkning. I dette kapitel undersøger vi, hvordan børn og unge trives, og hvordan deres skolegang forløber, når de kommer fra hjem med psykisk

vold. Vi trækker dels på tal fra Børns Vilkårs skolepanelundersøgelse fra 2022 og dels på registerdata om børn fra hjem, hvor der er indikationer på vold mellem de voksne (se boks).

Børn og unge fra hjem, hvor der udøves vold, mistrives oftere

Tal fra Børns Vilkårs skolepanelundersøgelse fra 2022 viser en sammenhæng mellem at komme fra et hjem, hvor der udøves vold, og forskellige indikatorer på mistrivsel. 43 pct. af de elever, der har oplevet vold mellem de voksne, har en lav grad af livstilfredshed. Det samme gælder 13 pct. af de elever, der ikke har oplevet nogen former for vold i hjemmet. 42 pct. af elever, der har oplevet vold mellem de voksne, har 5-8 ugentlige mistrivselssymptomer. Det kan fx være mavepine, hovedpine, nervøsitet m.m. Det samme gælder for 9 pct. af de øvrige elever i undersøgelsen (se figur 4).

Figur 4: Andelen af elever, der har oplevet vold mellem de voksne i hjemmet, der oplever lav livstilfredshed og svær mistrivsel, sammenlignet med dem, der ikke har oplevet vold i hjemmet

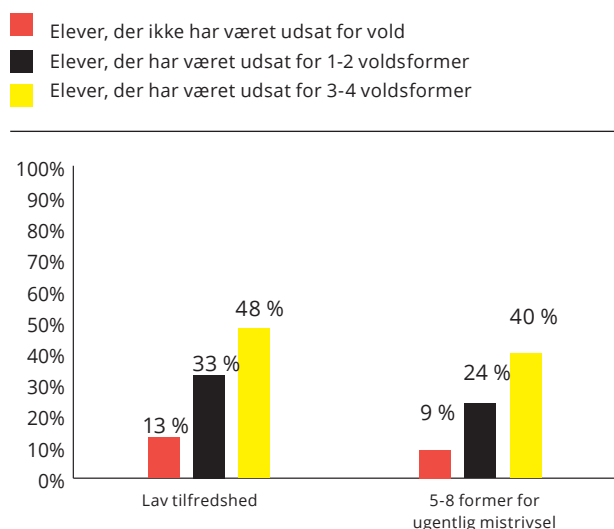
Note: Antal svar: 839 (120 elever, der har oplevet vold mellem de voksne i hjemmet og 719 elever, der ikke selv har oplevet eller været udsat for vold i hjemmet. Figuren viser kryds mellem elever, der har oplevet vold mellem de voksne i hjemmet/ikke har været udsat for vold /oplevet, været udsat for/ oplevet vold i hjemmet samt spørgsmål vedr. mistrivsel og livstilfredshed. De elever, som har svaret "Ved ikke" og "Ønsker ikke at svare" er frasorteret. Figuren viser alene en beskrivende sammenhæng. Størstedelen (76%) af de elever, som har oplevet vold mellem de voksne i hjemmet, har også selv været udsat for vold. En baggrundsanalyse viser, at der er en selvstændig, negativ effekt på trivselsindikatorerne, når eleven har oplevet vold mellem de voksne i hjemmet, uagtet om barnet også selv har været udsat for vold, samt når der kontrolleres for køn. Se side 38-39 for information om de stillede spørgsmål i spørgeskemaet vedr. vold samt spørgsmål vedr. mistrivsel og livstilfredshed.

Skolepanelundersøgelsen viser desuden, at jo flere former for vold, eleven er udsat for – fx både fysisk og psykisk vold, og vold mellem de voksne i hjemmet – jo større er risikoen for mistrivsel og lav livstilfredshed.

48 pct. af de elever, som har været udsat for 3-4 former for vold i hjemmet, har lav livstilfredshed. Det gælder for 33 pct. af dem, som er udsat for 1-2 voldsformer, og for 13 pct. af de elever, som ikke har været udsat for vold eller oplevet vold mellem de voksne derhjemme i løbet det seneste år (se figur 5).

For mistrivsel er mønstret det samme: 40 pct. af de elever, som har været udsat for 3-4 former for vold i hjemmet, har fem til otte symptomer på mistrivsel ugentligt. Det gælder til sammenligning 24 pct. af de elever, som har været udsat for 1-2 voldsformer voldsform og for 9 pct. af de elever, som ikke har været udsat for vold eller oplevet vold mellem de voksne derhjemme i løbet det seneste år.

Figur 5: Forekomsten af mistrivsel fordelt på antallet af voldsformer, eleven har været udsat for

Note: Antal svar: 1.104 (719 elever, der ikke har været udsat for vold i hjemmet, dvs. hverken selv været udsat for fysisk vold, psykisk eller materiel vold eller har oplevet vold mellem de voksne, 310 elever, der har været udsat for 1-2 voldsformer og 75 elever, der har været udsat for 3-4 voldsformer i hjemmet. Figuren viser kryds mellem elever, der ikke har været udsat for vold/har været udsat for 1-2 voldsformer/3-4 voldsformer samt spørgsmål vedr. livstilfredshed og mistrivsel. De elever, som har svaret "Ved ikke" og "Ønsker ikke at svare" er frasortet. Der er foretaget en baggrundsanalyse, der kontrollerer for køn. Se side 38-39 for information om de stillede spørgsmål i spørgeskemaet vedr. vold samt spørgsmål vedr. mistrivsel og livstilfredshed.

Børn fra hjem med indikationer på vold mellem de voksne er mere udsatte

På baggrund af registeroplysninger fra Danmarks Statistik sætter vi nu fokus på gruppen af børn under 18 år fra hjem, hvor der er indikationer på vold mellem de voksne i hjemmet, som vi anser som psykisk vold mod barnet. Vi ved fra forskning, at psykisk vold kan have alvorlige konsekvenser og følgevirkninger, og her ser vi på nogle af de faktorer, som er mulige at belyse gennem registre, og som kan give indikationer på graden af udsathed hos denne gruppe af børn.

Disse faktorer er børnenes fraværsprocent i grundskolen, om de gennemfører afgangsprøven i 9. klasse, hvordan de klarer prøven, om de selv har været udsat for vold i hjemmet, og om de ældste af børnene er mistænkt for lovovertrædelser.

Det er vigtigt at nævne, at vi ud fra analysen ikke kan fastslå årsagssammenhænge eller påvise effekten af vold. Men vi kan vise, hvordan psykisk vold i hjemmet spiller sammen med andre forhold og give en indikation på bredden af udsathed hos børnene. Disse analyser kan altså pege på, at gruppen af børn under 18 år, som udsættes for psykisk vold, har brug for hjælp og støtte på flere planer.

Registeroplysninger: Over 7.500 børn og unge fra hjem med indikationer på vold mellem de voksne

Registeroplysningerne fra Danmarks Statistik omfatter børn under 18 år fra hjem, hvor der i 2019 eller 2020 skete en eller flere af følgende tre hændelser:²⁰

- Barnet har taget ophold på et kvindekrisecenter.
- Politiet har sigtet en voksen i husstanden for vold mod en anden voksen i husstanden, og barnet og de voksne har samme adresse pr. 1. januar i året for voldsepisoden.
- Der er foretaget mindst to underretninger om barnet med en bekymring om et "højt konflikt-niveau eller vold i hjemmet mellem voksne". Der kan være flere underretninger om samme barn og med flere årsager.

7.564 børn under 18 år opfylder mindst et af ovenstående kriterier, og de udgør analysegrundlaget. Af disse opfylder 140 børn (2 pct.) alle tre kriterier, mens 1.242 børn (16 pct.) opfylder to kriterier. 6.182 børn (82 pct.) opfylder et kriterium.

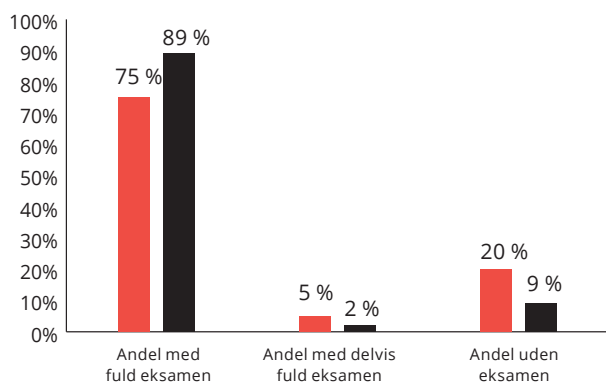
Sværere skolegang og dårligere eksamen

Analysen viser, at kun 75 pct. af de børn, der kommer fra hjem med indikationer på vold mellem de voksne, afslutter 9. klasses afgangsprøve, mod 89 pct. blandt børn fra hjem uden indikationer på vold mellem de voksne (se figur 6). Det er velkendt, at en stor andel af børn i Danmark gennemfører 9. klasse.²¹ Samtidig ved vi også, at der er særligt udsatte grupper af børn, som klarer sig langt dårligere.²²

Her ser vi på en begrænset gruppe af børn, men analysen indikerer, at det at vokse op i et hjem med indikationer på vold kan have negativ betydning for skolegangen. Hver femte i gruppen har ikke afsluttet 9. klasse med en afgangsprøve, og 5 pct. har kun afsluttet udvalgte fag. Det svarer til, at en ud af fire børn ikke har gennemført folkeskolens fulde afgangsprøve, hvilket kun gælder for en ud af ti i den resterende gruppe af børn, hvor der ikke er indikationer på vold mellem de voksne i hjemmet.

Figur 6: Gennemførelse af 9. klasses afgangsprøve

■ Børn, hvor der er indikationer på vold mellem de voksne i hjemmet
■ Børn, hvor der ikke er indikationer på vold mellem de voksne i hjemmet

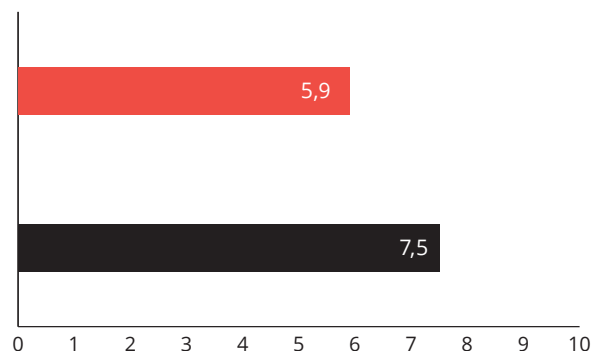

Note: Analysen er baseret på børn, som har oplevet en eller flere af følgende tre hændelser i 2019 eller 2020 (indikationer på vold mellem de voksne i hjemmet): En af de voksne i hjemmet er sigtet for vold mod den anden voksen, barnet har taget ophold på et kvindekrisecenter, eller der er foretaget mindst to underretninger om barnet, som vedrører højt konfliktniveau eller vold mellem de voksne – sammenlignet med børn, hvor ingen af disse tre hændelser er til stede. Det er samlet set 7.564 børn, som indgår i af gruppen af børn med indikationer på vold mellem de voksne i hjemmet. Af dem har 230 gået i 9. klasse i enten 2019/2020 eller 2020/2021, og det er kun denne gruppe, denne figur baserer sig på. I sammenligningsgruppen indgår der 61.917 børn. I analysen er der ikke kontrolleret for øvrige socioøkonomiske faktorer, der kan have betydning for børns skolegang så som forældres uddannelsesniveau, indkomst og beskæftigelsesstatus m.m.

Også karaktergennemsnittet er markant lavere for børn fra hjem, hvor der er indikationer på vold mellem de voksne. Denne gruppe børn har et karaktergennemsnit på 5,9, mens de øvrige børns karaktergennemsnit er 7,5. Disse tal er alene udtryk for en tendens, da analysen er baseret på et mindre antal børn.

Figur 7: Karaktergennemsnit ved 9. klasses afgangsprøve for elever med fuld afgangsprøve

■ Børn, hvor der er indikationer på vold mellem de voksne i hjemmet
■ Børn, hvor der ikke er indikationer på vold mellem de voksne i hjemmet

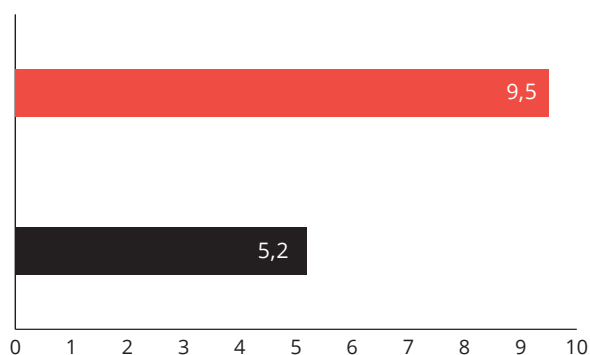

Note: Analysen er baseret på børn, som har oplevet en eller flere af følgende tre hændelser i 2019 eller 2020 (indikationer på vold mellem de voksne i hjemmet): En af de voksne i hjemmet er sigtet for vold mod den anden voksen, barnet har taget ophold på et kvindekrisecenter, eller der er foretaget mindst to underretninger om barnet, som vedrører højt konfliktniveau eller vold mellem forældrene – sammenlignet med børn, hvor ingen af disse tre hændelser er til stede. Det er samlet set 7.564 børn, som indgår i af gruppen af børn med indikationer på vold mellem de voksne i hjemmet. Af dem går 230 i 9. klasse, og det er denne gruppe, figuren baserer sig på. I sammenligningsgruppen indgår der 61.917 børn. Karaktergennemsnittet er alene beregnet på baggrund af de elever, som har taget en fuld afgangsprøve. I analysen er der ikke kontrolleret for øvrige socioøkonomiske faktorer, der kan have betydning for børns skolegang så som forældres uddannelsesniveau, indkomst og beskæftigelsesstatus m.m.

Også børnenes fraværprocent indikerer, at de har en dårligere skolegang.²³ Gruppen af børn, der kommer fra hjem med indikationer på vold mellem de voksne, har i gennemsnit næsten dobbelt så høj en fraværprocent som deres jævnaldrende (se figur 8).

Figur 8: Gennemsnitlig fraværsprocent

- Børn, hvor der er indikationer på vold mellem de voksne i hjemmet
- Børn, hvor der ikke er indikationer på vold mellem de voksne i hjemmet

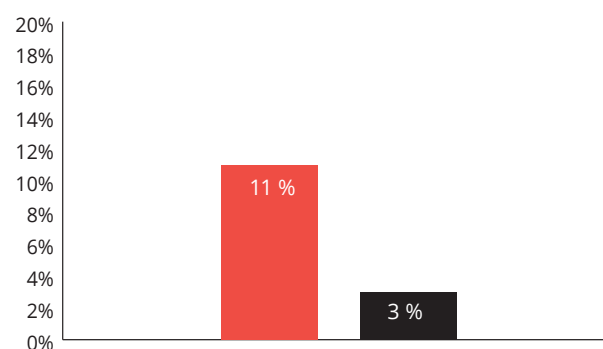
Note: Analysen er baseret på børn, som har oplevet en eller flere af følgende tre hændelser i 2019 eller 2020 (indikationer på vold mellem de voksne i hjemmet): En af de voksne i hjemmet er sigtet for vold mod den anden voksen, barnet har taget ophold på et kvindekrisecenter, eller der er foretaget mindst to underretninger om barnet, som vedrører højt konfliktniveau eller vold mellem forældrene – sammenlignet med børn, hvor ingen af disse tre hændelser er til stede. Det er samlet set 7.564 børn, som indgår i af gruppen af børn med indikationer på vold mellem de voksne i hjemmet. Af dem går 3.625 i grundskolen, og det er denne gruppe, denne figur baserer sig på. I sammenligningsgruppen indgår der 655.655 børn. I analysen er der ikke kontrolleret for øvrige socioøkonomiske faktorer, der kan have betydning for børns skolegang så som forældres uddannelsesniveau, indkomst og beskæftigelsesstatus m.m.

Mistænkes oftere selv for lovovertrædelser

Børn og unge fra hjem, hvor der er indikationer på vold mellem de voksne, er i højere grad selv kriminalitetstruede. 11 pct. af de 10-17-årige i denne gruppe optræder også i kriminalitetsregistret med mistanke om en lovovertrædelse i det samme eller det efterfølgende år. Det samme gælder for 3 pct. af andre 10-17-årige.

Figur 9: Mistænkt eller sigtet for en lovovertrædelse

- Børn 10-17 år, hvor der er indikationer på vold mellem de voksne i hjemmet
- Børn 10-17 år, hvor der ikke er indikationer på vold mellem de voksne i hjemmet

Note: Analysen er baseret på børn fra 10-17 år, hvor en eller flere af følgende tre hændelser er sket i 2019 (indikationer på vold mellem de voksne i hjemmet): En af de voksne i hjemmet er sigtet for vold mod den anden voksen, barnet har taget ophold på et kvindekrisecenter, eller der er foretaget mindst to underretninger om barnet, som vedrører højt konfliktniveau eller vold mellem forældrene. Det er samlet set 1.435 børn, som indgår i af gruppen af børn med indikationer på vold mellem de voksne i hjemmet. I sammenligningsgruppen indgår der 540.214 børn. I analysen er der ikke kontrolleret for øvrige socioøkonomiske faktorer, der kan have betydning for at begå lovovertrædelser så som forældres uddannelsesniveau, indkomst og beskæftigelsesstatus m.m. Alle typer lovovertrædelser indgår i opgørelsen. Dvs. at både overtrædelser af straffeloven, færdselsloven, lov om euforiserende stoffer mv. er inkluderet.

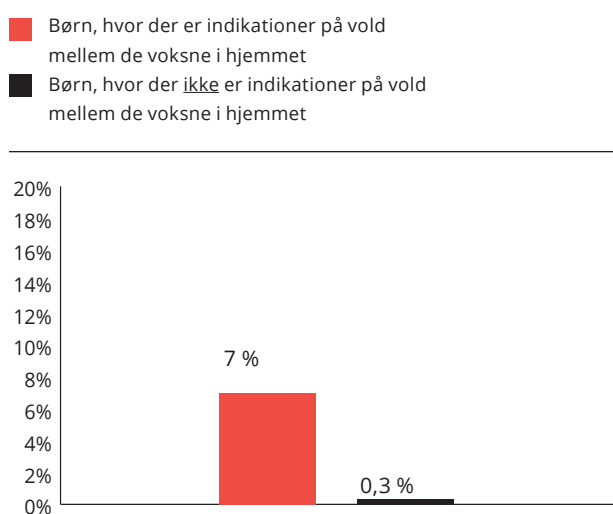
Øget risiko for vold mod barnet

Børns Vilkårs skolepanelundersøgelse fra 2022 viser en sammenhæng mellem at være vidende om vold mellem de voksne derhjemme og selv at være udsat for vold. Den tendens bekræfter registeranalysen.

Blandt børn og unge fra hjem, hvor der er indikationer på vold mellem de voksne, ses en øget sandsynlighed for, at der også er anmeldt vold mod barnet. Det gælder for 7 pct. af børnene, at der også er anmeldt en eller flere voldsepisoder, hvor barnet var offer for vold. Dette

gælder til sammenligning for en langt lavere andel (0,3 pct.), blandt børn, hvor der ikke er indikationer på vold mellem de voksne.²⁴ Selvom disse analyser baserer sig på et mindre antal børn, er der en markant forskel på sandsynligheden for, at børnene er en del af offerstatistikken for voldsforbrydelser (se figur 10).

Figur 10: Anmeldelse om fysisk eller psykisk vold mod barnet

Note: Analysen er baseret på børn, som har oplevet en eller flere af følgende tre hændelser i 2019 eller 2020 (indikationer på vold mellem de voksne i hjemmet): En af de voksne i hjemmet er sigtet for vold mod den anden voksen, barnet har taget ophold på et kvindekrisecenter, eller der er foretaget mindst to underretninger om barnet, som vedrører højt konfliktniveau eller vold mellem forældrene – sammenlignet med børn, hvor ingen af disse tre hændelser er til stede. Det er samlet set 7.564 børn, som indgår i af gruppen af børn med indikationer på vold mellem de voksne i hjemmet. I sammenligningsgruppen indgår der 1.225.039 børn. I analysen er der ikke kontrolleret for øvrige socioøkonomiske faktorer, der kan have betydning for forekomsten af vold i familien så som forældres uddannelsesniveau, indkomst og beskæftigelsesstatus m.m.

Hvor mange børn og unge fra hjem, hvor der er indikationer på vold mellem de voksne, får en kommunal indsats?

I 2023 viste en undersøgelse fra Børns Vilkår, at 36 pct. af de børn, hvor en forælder eller stedforælder var sigtet for vold mod dem, ikke havde fået bevilget en kommunal indsats i året efter voldsepisoden.²⁵ Ved hjælp af registeroplysninger kan vi belyse samme tema for en anden gruppe børn.

Blandt de børn, hvor der er indikationer på vold mellem de voksne i hjemmet, har 84 pct. ikke fået bevilget en kommunal indsats i året op til datoen for den formodede vold mens 16 pct. fået bevilget mindst én kommunal

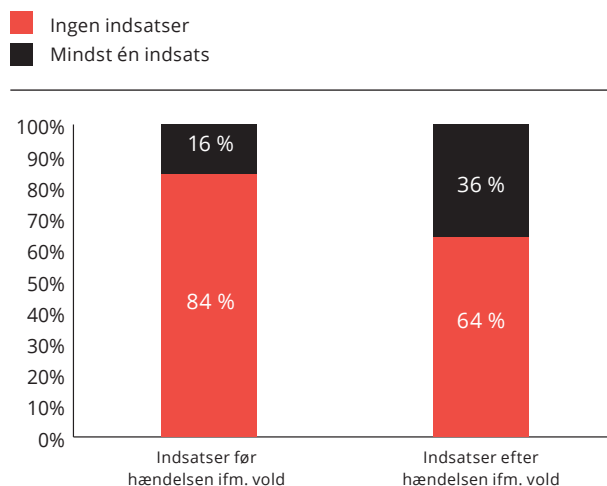
indsats i denne periode. I det efterfølgende år er det 36 pct. af denne børnegruppe, der har fået bevilget en indsats fra kommunen. Det oftest forekommende er én indsats i løbet af de 365 dage efter den formodede vold, men for næsten 13 pct. af børnene bevilges der to eller flere indsats.²⁶

De kommunale indsats er:

- Tidligt forebyggende indsats efter lov om social service
- Forebyggende foranstaltninger efter lov om social service
- Forebyggende foranstaltninger efter lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet
- Anbringelser

Note: Ovenstående er indsats efter servicelovens § 11 og § 52

Figur 11: Bevilling af kommunal indsats før og efter en hændelse relateret til vold

Note: Figuren viser andelen af børn, der har fået bevilget en kommunal indsats før og efter en eller flere af følgende tre hændelser (indikationer på vold mellem de voksne i hjemmet): En af de voksne i hjemmet er sigtet for vold mod den anden voksen, barnet har taget ophold på et kvindekrisecenter, eller der er foretaget mindst to underretninger om barnet, som vedrører højt konfliktniveau eller vold mellem forældrene. Samlet set indgår 7.564 børn i analyserne.

Færre ville underrette ved psykisk vold end fysisk vold

BØRNS VILKÅR HAR I ÅRENE 2020, 2021 OG 2022 FÅET FORETAGET UNDERSØGELSER BLANDT FLERE END 1.000 VOKSNE DANSKERE, HVOR DE BLIVER SPURGT, HVORDAN DE VILLE REAGERE, HVIS DE FIK KENDSKAB TIL, AT ET BARN VAR UDSAT FOR HHV. FYSISK ELLER PSYKISK VOLD.²⁷ EN STØRRE ANDEL VILLE UNDERRETTE KOMMUNEN I TILFÆLDE AF FYSISK VOLD MOD ET BARN END VED PSYKISK VOLD. DEN NYESTE AF UNDERSØGELSERNE, SOM ER FRA 2022, VISER, AT 53 PCT. VILLE UNDERRETTE KOMMUNEN ANGÅENDE FYSISK VOLD MOD BØRN. VED PSYKISK VOLD MOD BØRN VILLE 38 PCT. UNDERRETTE KOMMUNEN. OVER DOBBELT SÅ MANGE SVARER, AT DE VILLE KONTAKTE POLITIET, HVIS DE FIK KENDSKAB TIL, AT ET BARN VAR UDSAT FOR FYSISK VOLD I FORHOLD TIL PSYKISK VOLD. OMVENDT VILLE FLERE PÅTALE DET OVER FOR FORÆLDRENE, HVIS ET BARN VAR UDSAT FOR PSYKISK VOLD. HER VILLE 30 PCT. PÅTALE DET OVER FOR FORÆLDRENE. DET GÆLDER 19 PCT., HVIS DER VAR TALE OM FYSISK VOLD MOD ET BARN.

STOP SVIGT

Metode

Analyserne i dette notat er baseret på disse datakilder:

- Samtaler om vold på BørneTelefonen og HØRT fra 2023, som behandles kvantitativt.
- 702 breve om psykisk vold og vold mellem forældre sendt til BørneTelefonens Brevkasse i perioden 2021-2023, som behandles kvalitativt.
- En spørgeskemaundersøgelse blandt elever i Børns Vilkårs skolepanel. 1.156 elever i 8. klasse har besvaret spørgeskemaet i perioden 15. november 2021 til 12. januar 2022.
- Registre fra Danmarks Statistiks Forskningsservice.

Dataindsamling ifm. henvendelser til BørneTelefonen og HØRT

I analysen inddrages data fra BørneTelefonen og HØRT. BørneTelefonen består af telefonisk rådgivning, chat-rådgivning, sms-rådgivning, brevkasse-rådgivning og Børn Hjælper Børn, som er et modereret forum på børnetelefonen.dk, hvor børn kan rådgive hinanden. HØRT består af chat-rådgivning til unge i alderen 15-24 år. Alle henvendelser til BørneTelefonen og HØRT er anonyme og registreres af den enkelte rådgiver, som har haft samtalen eller modereret samtalen. I registreringen dokumenteres bl.a. hvilke temaer, der indgår i samtalen, samt baggrundsoplysninger om køn og alder. Udover den kvantitative dokumentation noterer rådgiveren kvalitative beskrivelser i en stor del af samtalerne.

Analysen i kapitel 1 er baseret på samtlige breve fra børn og unge i BørneTelefonens brevkasse og Børn Hjælper Børn, der har handlet om psykisk vold og negativ social kontrol mellem 2021-2023. Derudover har vi inkluderet breve om fysisk vold fra 2023, hvis de handlede om fysisk vold mellem forældre. Alle breve er blevet læst og dernæst kodet ud fra forskellige temaer, bl.a. hvordan børnene og de unge fortæller, at volden kommer til udtryk, hvilke negative følgevirkninger de oplever, det har for dem og deres familier, samt hvilke barrierer for handling, de oplever. I rapporten findes citater, der er taget fra børnene og de unges breve. Citaterne står i udgangspunktet, som børnene og de unge selv har skrevet dem. Dog er størstedelen af brevene blevet forkortet væsentligt, og enkelte steder er de blevet justeret, hvis den oprindelige version kan afsløre personens identitet, eller hvis citatet er svært at forstå ude af kontekst.

Spørgeskemaundersøgelsen

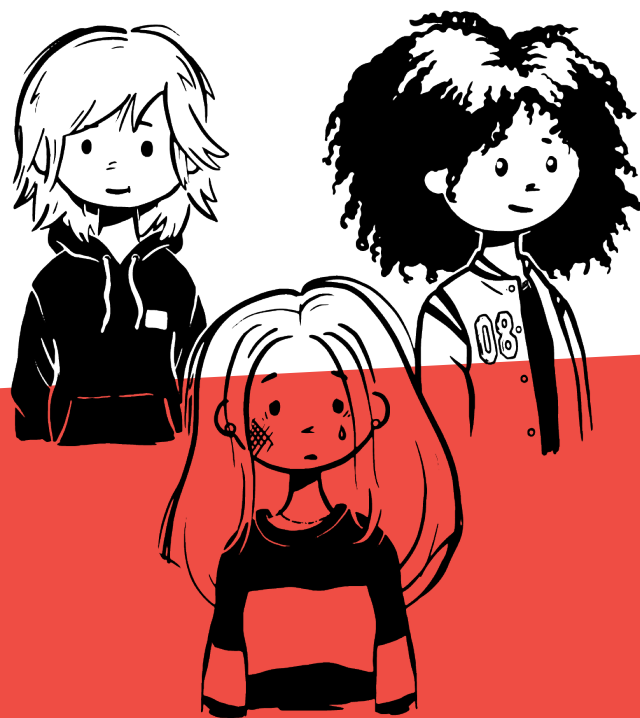
De kvantitative analyser bygger på data indsamlet via et digitalt spørgeskema, der er udsendt til skolebørn i hhv. 5. og 8. klasse. 993 elever i 5. klasse og 1.156 elever i 8. klasse har besvaret spørgeskemaet. Det er kun elever i 8. klasse, der har besvaret spørgsmålet om vold i hjemmet, og analyserne i denne rapport er derfor kun baseret på besvarelserne på dette klassetrin. De skoleklasser, der deltog i undersøgelsen, er en del af Børns Vilkårs skolepanel. Dette panel blev etableret i efteråret 2020 gennem en stratificeret udvælgelse. Det sikrer, at der som udgangspunkt er repræsentativitet på skoleniveau på centrale parametre – fx skolestørrelse og elevsammensætning. Skolepanelet består af 276 skoleklasser, som vi følger over tre år, fra eleverne går i hhv. 4. og 6. klasse, til de går i hhv. 7. og 9. klasse. Svarprocenten for 8. klassetrin fremgår af tabel 1.

Yderligere information om vores børnepaneler og metoder til børneinddragelse findes på vores hjemmeside: www.bornsvilkar.dk/boernepaneler.

Alle sammenhænge, som indgår i analyserne, er testet ved hjælp af χ^2 og Z-tests. Kun statistisk signifikante sammenhænge ($p < .05$) indgår og omtales i analyserne.

Spørgeskemaundersøgelsen består af tværsnitsdata, og ud fra dette datamateriale kan vi alene identificere sammenhænge i data men ikke egentlige årsagssammenhænge. Der kan være flere forskellige faktorer, der spiller ind, når gruppen af elever, der har oplevet vold mellem de voksne i hjemmet, i højere grad end de andre elever i analysen udviser tegn på mistrivsel og rapporterer lavere livstilfredshed. Data fra Børns Vilkårs skolepanel viser, at piger som gruppe betragtet rapporterer højere grad af psykisk mistrivsel end drenge. Derfor har vi kontrolleret for køn i alle analyser vedrørende trivselsindikatorer. Der præsenteres altså kun resultater, hvor forskellen i trivsel fortsat findes, når der er taget højde for elevernes køn.

Det er også vigtigt at bemærke, at kategorien 'vold mellem de voksne i hjemmet' spænder over forskellige undertyper af vold, ligesom hyppighed og alvorsgrad af voldsepisoder kan variere. Størstedelen af eleverne, der har oplevet vold mellem de voksne i hjemmet, har også selv været udsat for psykisk eller fysisk vold. I mange tilfælde er der tale om et komplekst billede, hvor eleven har været udsat for flere forskellige typer af vold. En analyse viser, at der er en selvstændig, negativ effekt på trivselsindikatorerne, når eleven har oplevet vold mellem de voksne i hjemmet, uagtet om barnet også selv har været udsat for vold.

Repræsentativitet

Vi har sammenlignet analyseudvalget med populationsdata hentet fra Danmarks Statistisk på en række centrale parametre. Tabel 2 nedenfor viser, at elevbesvarelsene i skolepanelet er repræsentative i forhold til køn. De er dog ikke repræsentative i forhold til herkomst og region. Derfor har vi ikke anvendt disse baggrundsvariable i analyserne. Repræsentativitetstesten er foretaget med et fastsat signifikansniveau på 95 pct.

Tabel 1: Oversigt over det kvantitative analysegrundlag

Klassetrin	Antal mulige besvarelser	Antal faktiske besvarelser	Svarprocent*
8. klasse	136 klasser	72 klasser	53 pct.
Skoleelever i 8. Klasse	2.870 elever	1.156 elever	40 pct.

*Svarprocenten er beregnet med en gennemsnitlig klassekvotient på 21,1 elever, baseret på tal fra skoleåret 2020/21.

Tabel 2: Repræsentativitet for elever i 8. klasse i undersøgelsen: Køn, herkomst og region

		Analyseudvalg		Population			
		Antal	Andel	Antal	Andel	Z-værdi	P-værdi
Køn	Dreng	559	49,7%	33.497	50,7%	-0,71	0,48
	Pige	566	50,3%	32.516	49,3%	0,71	0,48
	Total	1.125	100%	66.013	100%		
Herkomst	Dansk oprindelse	1.025	90,1%	58.145	88,1%	2,15	0,03
	Indvandrer	45	4,0%	3.187	4,8%	-1,37	0,17
	Efterkommer	67	5,9%	4.681	7,1%	-1,57	0,12
	Total	1.137	100%	66.013	100%		
Region	Hovedstaden	327	28%	19.825	30,0%	-1,26	0,21
	Sjælland	176	15%	9.794	14,8%	0,40	0,69
	Syddanmark	389	34%	14.297	21,7%	9,94	0,00
	Midtjylland	175	15%	15.599	23,6%	-6,77	0,00
	Nordjylland	87	8%	6.498	9,8%	-2,63	0,01
	Total	1.154	100%	66.013	100%		0,00

Sådan har vi undersøgt vold i hjemmet

Vi har undersøgt omfanget af vold blandt elever i 8. klasse med udgangspunkt i det, vi hører på BørneTelefonen og HØRT, samt det internationalt anerkendte mål Conflict Tactics Scale (CTS).²⁸ Her spørges der til de reaktioner, eleverne har oplevet, i tilfælde hvor de var uenige med de voksne i hjemmet – for at sætte volden i en konkret kontekst for eleverne, når de skal svare på spørgsmålene i spørgeskemaet. Vi har også undersøgt konfliktbilledet mellem de voksne i hjemmet og spurgt ind til voldsomme handlinger de voksne imellem. De konkrete spørgsmål samt analysernes grundlag og definitioner gennemgås i det følgende. Vi anvender her de samme spørgsmål, som VIVE medtog i deres spørgeskema i undersøgelsen af vold og overgreb mod børn i Danmark fra 2016.²⁹

Voksnes handlinger rettet mod barnet

I undersøgelsen er eleverne først blevet stillet følgende spørgsmål:

HVILKE VOKSNE HAR DU I DIN FAMILIE?

Du skal vælge de voksne i din nærmeste familie, som du har kontakt til/ser. Du kan vælge så mange svar, som du har brug for.

Eleven har haft følgende svarkategorier:

Mor, far, papmor/stedmor/bonusmor, papfar/stedfar/bonusfar, to mødre, to fædre, to papmødre/stedmødre/bonusmødre, to papfædre/stedfædre/bonusfædre, plejemor, plejefar, anden voksen.

Derefter er eleverne senere i spørgeskemaet blevet spurgt til følgende:

TÆNK TILBAGE PÅ DET SENESTE ÅR. HAR DU OPLEVET, AT DIN [DE VOKSNE, BARNET HAR ANGIVET AT HAVE I SIT LIV] HAR GJORT FØLGENDE, NÅR I VAR UENIGE?

1. [Han/hun] har snakket med mig om det
2. [Han/hun] har råbt ad mig
3. [Han/hun] har ikke talt til mig i flere dage
4. [Han/hun] har grædt
5. [Han/hun] har kaldt mig noget, som gjorde mig ked af det (fx dum, doven, grim)
6. [Han/hun] har vist mig, at [han/hun] ikke synes, at jeg er noget værd
7. [Han/hun] har truet med at smide mig ud hjemmefra
8. [Han/hun] har truet mig med noget voldsomt
9. [Han/hun] har kastet med og ødelagt ting
10. [Han/hun] har ødelagt nogle af mine ting
11. [Han/hun] har skubbet og rusket mig
12. [Han/hun] har nevet mig (fx i armen)
13. [Han/hun] har revet mig i håret
14. [Han/hun] har slået mig med flad hånd
15. [Han/hun] har slået mig med knyttet hånd
16. [Han/hun] har slået mig med en ting (fx bøjle, sko)
17. [Han/hun] har sparket mig
18. [Han/hun] har udsat mig for noget andet voldsomt

Eleven har haft følgende svarkategorier: 'Nej aldrig', 'Ja, en gang', 'Ja, flere gange', 'Ja, mange gange' og 'Ønsker ikke at svare'.

Voksnes handlinger rettet mod den anden voksen i hjemmet

For at undersøge konfliktbilledet mellem de voksne i hjemmet og afdække voldelig adfærd er eleverne blevet stillet følgende spørgsmål:

HAR DU I DET SENESTE ÅR OPLEVET FØLGENDE MELLEM DE VOKSNE DERHJEMME?

1. De har råbt ad hinanden
2. De har ikke talt til hinanden i perioder
3. De har kaldt hinanden ting, der gjorde mig ked af det (fx dum, doven, grim)
4. De har truet med at slå eller sparke hinanden
5. De har kastet med og ødelagt ting
6. De har slået eller sparket hinanden
7. De har truet hinanden med knive eller våben
8. De har gjort noget andet voldsomt

Eleven har haft følgende svarkategorier: 'Nej aldrig', 'Ja, en gang', 'Ja, flere gange', 'Ja, mange gange' og 'Ønsker ikke at svare'.

Mistrivsel

Mistrivsel måles på baggrund af otte symptomer på mistrivsel, som eleven skal opleve mindst én gang om ugen. De otte symptomer på mistrivsel er: hovedpine, mavepine, ondt i ryggen, ked af det, irriteret/i dårligt humør, nervøs, svært ved at falde i søvn og svimmel. Skoleeleverne har fået følgende svarmuligheder: 'Næsten hver dag', 'Mere end en gang om ugen', 'Næsten hver uge', 'Næsten hver måned' og 'Sjældent eller aldrig'. Spørgsmålene er lånt fra Skolebørnsundersøgelsen, som er det danske bidrag til det internationale forskningsprojekt 'Health Behaviour in School-aged Children' (HBSC), og spørgsmålene kaldes internationalt 'The HBSC Symptom Check List'.

Livstilfredshed

I vores måling af livstilfredshed har vi anvendt Cantrills Ladder, hvor eleverne bliver stillet spørgsmålet: "Her er en stige. Trin 10 betyder 'Det bedst mulige liv' for dig, og trin 0 betyder 'Det værst mulige liv' for dig. Hvor på stigen synes du selv, du er for tiden?". På denne type skala kan værdierne 0-5 betegnes som 'lav livstilfredshed', 6-8 som 'moderat livstilfredshed' og 9-10 som 'høj livstilfredshed'.

Registeranalyser

Analysen bygger på Børns Vilkårs egne kørsler i Forskningsservice, Danmarks Statistik, og følgende registre indgår i analysen:

- KROF – Ofre for straffelovsforbrydelser
- KRAF – Kriminalstatistiske afgørelser
- KRMS – Sigtelser for mindreårige
- BEF – Befolkningen 1. januar
- BUU – Børn og unge underretninger
- BUFO – Børn og unge forebyggende foranstaltninger
- BUAF – Børn og unge anbragte forløbsregister
- Trivsels- og fraværdata fra Styrelsen for IT og Læring

Hvad er kriterierne for at indgå i register-analyserne som et barn, hvor der er indikationer på vold mellem de voksne i hjemmet?

Børn, hvor der er indikationer på vold mellem de voksne i hjemmet, er i registerdelen af analysen defineret ved, at:

- Barnet har haft ophold på et kvindekrisecenter. Oplysningerne hentes i datasættet KKCOPHB i Forskningsservice.
- Der er rejst sigtelse for vold mod en voksen i husstanden, hvor offeret også er en voksen i husstanden, og barnet og de voksne har delt adresse primo året. Disse oplysninger findes ved at kombinere datasættene BEF, KROF og KRAF i Forskningsservice.
- Der mindst to gange er underrettet med en bekymring om et "højt konfliktniveau eller vold i hjemmet mellem voksne". Der kan være flere underretninger om samme barn og med flere årsager, men hvis ikke der er mindst to underretninger om højt konfliktniveau eller vold i hjemmet mellem voksne, medtages barnet ikke i denne kategori. Her anvendes datasættene BUU i Danmarks Statistiks Forskningsservice kombineret med, om barnet er i befolkningen ultimo året - BEF.

Vi finder, at 7.564 børn opfylder mindst et af ovenstående kriterier, og børnene fordeler sig således på de forskellige kriterier:

140 børn (2 pct.) opfylder alle tre kriterier, mens 1.242 børn (16 pct.) opfylder to kriterier. 6.182 børn (82 pct.) opfylder et kriterium.

De 6.182 børn, der opfylder et kriterium for at indgå i analysepopulationen, fordeler sig med 3.703 børn med mindst to underretninger om højt konfliktniveau eller vold i hjemmet mellem voksne, 685 børn havde boet på en adresse, hvor der var rejst sigtelse for vold mod en voksen i husstanden, hvor offeret også er en voksen i husstanden og 1.794 børn havde ophold på et Kvindekrisecenter.

Registeranalysen er baseret på egne kørsler i Danmarks Statistiks Forskningsservice. Her har vi taget udgangspunkt i befolkningen mellem 0 og 17 år ultimo 2020 og 2021 (BEF201912 og BEF202012).

Analysepopulationen er alle børn, der har boet i Danmark i 2019 og/eller 2020. Et barn tæller kun en gang – også selvom barnet bor i Danmark i begge år.

For at identificere de børn, der opfylder ovenstående kriterier, tages først udgangspunkt i børnene fra 2019 – her undersøges, om de i 2019 opfyldte et eller flere af kriterierne. Efterfølgende undersøges, om de resterende børn opfylder kriterierne i 2020. I de tilfælde, hvor der er flere kriterier opfyldt, beregnes datoen som den første dato i året.

STOP DET

STOP
SVIGT

Litteratur

Børns Vilkår (2022). Vold mod børn i Danmark. Analyse af fysisk og psykisk vold i hjemmet.

Børns Vilkår (2023a). Svigt af børn i Danmark – Status 2023.

Børns Vilkår (2023b). Vold i hjemmet. Får vi øje på det, og får børnene den rette hjælp? En registeranalyse af underretninger og kommunens indsatser for børn under 18 år udsat for vold i hjemmet.

Børns Vilkår (2024). Børn og unges livskvalitet.

Herbert, K. et al. (2023). Child maltreatment and parental domestic violence and abuse, co-occurrence and the effect on lifetime outcomes in the Avon Longitudinal Study of Parents and Children (ALSPAC). SSM - population health, 24, 101555. <https://doi.org/10.1016/j.ssmph.2023.101555>

Jobe-Shields et al. (2018). Co-occurrence of Witnessed Parental Violence and Child Physical Abuse from a National Sample of Adolescents. Journal of child & adolescent trauma, 11(2), 129–139. <https://doi.org/10.1007/s40653-015-0057-9>

Kommunernes Landsforening (2020): Udsatte børn – Nøgletal 2020

Lev uden vold (2023). Vold i barndommen. Voksne danskeres erfaringer med vold i barndomshjemmet.

Lyk-Jensen et al. (2017). Børn, der oplever vold i familien – omfang og konsekvenser. København, SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, 17:02.

Oldrup, H. et al. (2016). Vold og seksuelle overgreb mod børn og unge i Danmark 2016. SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

Ottosen, M.H. (2019). Psykisk vold mod børn i hjemmet. VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

Ottosen M.H., et al. (2020). Psykisk vold mod børn i hjemmet. Et vidensgrundlag. VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

Ottosen, M.H., & Henze-Pedersen, S. (2022). Vold og seksuelle overgreb mod børn. En vidensopsamling. VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

Ottosen, M.H. et al. (2022). Børn og unge i Danmark: Velfærd og trivsel 2022. VIVE- Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

Socialstyrelsen (2020). Vejledning til Børnehus IT. Odense: Socialstyrelsen.

Social- & Ældreministeriet (2021). Socialpolitisk Redegørelse 2021.

Straus, M. et al. (1998). Identification of child maltreatment with the Parent Child Conflict Tactics Scales: Development and psychometric data for a national sample of American parents. Child Abuse & Neglect, 22(4), s. 249-270

Noter

1. Børns Vilkår, 2022
2. Ottosen et al.,(2020)
3. Lev uden vold (2018): [Socialfaglig definition af psykisk vold i nære relationer.](#)
4. Retsinformation LOV nr 329 af 30/03/2019. Lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love (Selvstændig bestemmelse om psykisk vold) ([retsinformation.dk](#))
5. Psykisk vold | Social- og Boligstyrelsen ([sbst.dk](#))
6. Ottosen et al., 2020

7. Forslag til folketingsbeslutning om automatisk sigtelse for psykisk vold, hvis et barn er vidne til forældres vold mod deres partner eller børn (retsinformation.dk)
8. Lyk-Jensen et al., 2017; Ottosen et al., 2020
9. Denne forståelse er i tråd med definitionen af psykisk vold i Socialstyrelsens registreringsmanual for Børnehus IT (Socialstyrelsen, 2020).
10. Ottosen et al., 2020
11. Det bemærkes, at der i dag/efter gældende ret i et vist omfang kan rejses sigtelse efter straffelovens § 243 om psykisk vold, hvis et barn overværer vold i hjemmet.
12. I sagsbehandlingssystemet er årsagerne vold mellem forældre og højt konfliktniveau slået sammen, og det er årsagen til, at det er denne kategori, analyserne i rapporten er baseret på.
13. Ottosen, 2019
14. Det er samlet set 120 elever i undersøgelsen, som har oplevet vold mellem de voksne i hjemmet.
15. VIVE undersøgte i 2016 vold og overgreb mod børn og unge i Danmark og herunder hvor mange børn, der havde oplevet vold mellem forældrene. Undersøgelsen viste, at 4 pct. af børnene havde oplevet fysisk vold mellem forældrene – omtrent samme omfang som Børns Vilkårs undersøgelse (Oldrup et al., 2016).
16. Ottosen, et al., 2020
17. Jobe-Shields et al., 2018; Herbert et al., 2023; Lev uden vold, 2023
18. Jobe-Shields et al., 2018; Ottosen & Henze-Pedersen, 2021; Ottosen et al., 2022
19. Ottosen et al., 2020
20. Der anvendes registerdata tilbage fra 2019 og 2021 for at kunne følge de forældre, der bliver sigtet. Af hensyn til registrering af data og tilgængelighed ift. data, er det derfor nødvendigt at gå tilbage i tiden.
21. Fx Børns Vilkårs rapport om svigt af børn i Danmark 2023 (Børns Vilkår, 2023a); KL (2020): Udsatte børn – Nøgletal 2020
22. I Børns Vilkårs seneste rapport Svigt af børn i Danmark fra 2023 viste vi, at omkring seks ud af ti udsatte unge (unge med en anbringelse eller en forebyggende foranstaltning) ikke tager 9. klasses afgangsprøve (Børns Vilkår, 2023a). Desuden viser Socialpolitisk Redegørelse fra 2021, at børn og unge, som har været med deres mødre på kvindekrisecenter, klarer sig dårligere i skolen end børn i befolkningen (Social-&Ældreministeriet, 2021)
23. For gruppen af børn, der har taget ophold på krisecenter, kan fravær bl.a. skyldes, at det indtil for nyligt ikke har været muligt at indskrive et barn på en ny skole, uden at den forælder, som barnet og den anden forælder er flyttet væk fra, fik besked herom. For mange børn på krisecentre, har det altså ikke været sikkert at gå i skole.
24. Vi ved ikke, om det er en omsorgsperson, som er gerningsperson i sagerne.
25. Børns Vilkår, 2023b
26. I analysen undersøges andelen af børn, hvor der er sket underretninger, forebyggende foranstaltninger og anbringelser for barnet i løbet af 365 dage før og efter datoen for hændelsen. Er foranstaltningen eller anbringelsen trådt i kraft på selve datoen for voldsepisoden, karakteriseres den som værende efter episoden
27. I undersøgelsen spørges der i forhold til psykisk vold til følgende: "Hvordan ville du reagere, hvis du fik kendskab til, at et barn vokser op i et hjem, hvor barnet gentagne gange bliver talt til på en groft nedværdigende, forulempende eller krænkende måde?" Der er spurgt ind til fysisk vold på følgende måde: "Hvordan ville du reagere, hvis du fik kendskab til, at et barn vokser op i et hjem, hvor det bliver slået?"
28. Straus et al., 1998
29. Oldrup et al., 2016

BØRNS VILKÅR

Kolofon

Ansvarshavende redaktør: Signe Korsgaard

Redigering: Trine Jørgensen, Summarium

Analyseansvarlig: Anne Marie Bach Larsen, Ida Haahr-Pedersen, Jette Jensen, Natalia Bien og Petrine Marie Fahnøe Kristensen

Tekst og analyse: Anne Marie Bach Larsen, Ida Haahr-Pedersen, Natalie Maria Kaarsberg Bøjsen, Emilie Normann Hovgaard og Sørine Vesth Rasmussen

Dataindsamling: Louise Holbek Kønigsfeldt og Anne Marie Bach Larsen

Layout: AntonMaria – Visuel kommunikation / Maria Lykke Antonsen

Illustrationer: Mads Ortmann

Forsidebillede: Istock images

Udgivelsesår: April 2024